

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni javke posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

BARTHOUS V PRAGI

Češkoslovaška prestolnica je priredila predstavniku zavezniške Francije izredno navdušen sprejem

Praga, 27. aprila. r. Včeraj je prispel v Prago na povratku iz Varšave francoski zunanji minister Louis Barthou. Na kolodvoru je bil prirejen izredno svečan sprejem, ki je že kar v prvem trenutku bivanja francoskega ministra v češkoslovaški prestolnici dokazal, kako prijateljski in pristranski odnosi vladajo med Češkoslovaško in Francijo. Takoj po svojem prihodu je bil Barthou sprejet v posebni prihodni od predsednika republike dr. Masaryka, ki ga je pridržal tudi na kosilu.

Benešev pozdrav

Praga, 27. aprila. AA. ČTK poroča: Na gala-banketu, prirejenem na čast francoskemu zunanjemu ministru Barthouju, je zunanji minister dr. Beneš v svojem govoru poudaril, da ni še noben oblak skalil odličnih odnosov med Francijo in Češkoslovaško ter njihovih medsebojnih čustev in skupnih interesov. Dr. Beneš je z ironičnim nasmehom omenil dozdnevno hegemonijo in dozdnevno vazalstvo, o čemer ponekod govore, in nadaljeval: Kako se more kaj takega govoriti o naših dveh državah, ko imata vendar iste politične, kulturne in moralne ideale. Ostali bomo zvesti miru in Društvu narodov, prepričani, da mora njegova moralna moč prej ali slej triumfirati nad negativno silo.

Naša zveza, je nadaljeval g. Beneš, je konstruktivna in ni naperjena proti nikomur. Mi želimo, da bi se krog sosedov razširil v duhu sodelovanja in lojalnega prijateljstva. Od leta 1920 dalje sta bila Pariz in Praga vedno složni glede potrebe po sodelovanju med državami srednje Evrope. Danes bolj kakor kdaj koli prej poudarjamo enakost stališč o tem vprašanju.

Govoreč o nedavnem obisku g. Titulesca v Parizu ter o skorajšnjem obisku jugoslovenskih prijateljev v Parizu je dr. Beneš nadaljeval: Zastopniki Male antante govorijo povsod isti jezik. Tri države Male antante se konsolidirajo, čutijo se močne in zedinjene ter žele biti mlajše sestre Francije.

Barthou o politiki miru

G. Barthou je nato odgovoril dr. Benešu. Najprej je izrekel visoko priznanje avtoriteti in globoki modrosti predsednika dr. Masaryka in uvidenosti in odločnosti dr. Beneša ter naglasil, da ni prijateljstva med Francijo in Češkoslovaško nikoli nič skalilo. Obe državi sta zoper sleherno misel o hegemoniji in odločeni, da ne bosta nikoli pristali na nič drugega kakor na zakon pravičnosti in razuma. Enakost političnega naziranja, je nadaljeval g. Barthou, pojasnjuje tudi skupnost in kontinuiteto naše akcije. Francija in Češkoslovaška služita istemu idealu in hočeta ohraniti svobodo ter nedotakljivost svojega ozemlja.

Tudi mi želimo, je poudaril g. Barthou, da bi vsi ostali narodi uživali mir in njegove dobrate. Če bi katera pojmovanja nasprotovala našim, zaradi tega ne bomo nikoli napadli nobenega naroda. Zmerom smo dvigali glas svobode in bratstva. Društvo narodov je za nas slej ko prej eno izmed najboljših orodij civilizacije. Gotovo je, da obstoječe določbe pakta, ki prednjačijo razvoju duhov, vendar bi se dali navesti nekateri primeri o uveljavljanju ženevskih načel ter o njihovem pravičnem vplivu v resnih mednarodnih vprašanjih. Toda naj bo današnji položaj še tako težak, ni vzroka, da bi izgubili pogum.

Govoreč o gospodarski preureditvi srednje Evrope, je g. Barthou naglasil, da je to velik problem in da ga ne kaže proučevati s političnimi pridržki. V tem vprašanju je stališče Francije popolnoma nevtralnno. V razgovoru z dr. Benešem je dosegel popolno soglasje ne samo o problemu srednje Evrope, temveč tudi o vseh drugih problemih, ki so na dnevnem redu.

Govoreč o Mali antanti, je g. Barthou izjavil, da francoska vlada pozdravlja nastop te politične skupine, ki ji je namen ohranitev miru. Rumunija in Jugoslavija, je zaključil g. Barthou, sta popolnoma naših misli o poslanstvu Male antante, ki ne izključuje varnosti drugih in prijateljstva med sosedji.

Sprejem na Hradčanih

Praga, 27. aprila. AA. ČTK poroča: Po gala-banketu, prirejenem francoske-

mu zunanjemu ministru na čast na Hradčanih, se je vršil svečan sprejem, ki se ga je udeležilo okoli tisoč oseb.

Na grobu Neznane junaka

Pariz, 27. aprila. AA. Havas poroča iz Prage: Včeraj je g. Barthou položil venec na grob Neznane junaka. Svečanost je dala priložnost za veličastno manifestacijo francosko - češkoslovaškega prijateljstva. Velikanska množica ljudi je priredila g. Barthouju prisrčne ovacije.

G. Barthouja je nato sprejel praški primar Baxa.

Komentarji francoskega tiska

Pariz, 27. aprila. AA. Vsi listi poudarjajo, kako toplo je Praga sprejela g. Barthouja. Posebno naglašajo izredno prisrčnost atmosfere, ki obdaja obisk francoskega zunanje ministra v češkoslovaški prestolnici. Listi posebno

poudarjajo, da temu prijateljskemu potovanju ni bil namen razpriti kakršnekoli nesporazume in tudi ne urediti kakšne probleme.

»Oeuvre« pravi: V Pragi ni nikakega problema med gg. Barthoujem in Benešem; v Pragi gre izključno samo za sodelovanje med obema državama po primeru dveh avtorjev, ki delata pri istem delu in se časih sestaneta, ko je treba začeti novo poglavje. Eden izmed najpomembnejših uspehov tega potovanja bo znatno zblizanje med Češkoslovaško in Italijo. V ostalem je bil Mussolinijev odposlanec Theodorij še pred dvema dnevmi v Pragi. Te dni se začne razgovori med Prago in Budimpešto o gospodarskih sporazumih med tremi državami, sklenjenih v Rimu. Prav tako se pripravljajo razgovori med Prago in Dunajem. Kakor govore, namerava poslati dr. Beneš v kratkem posebno češkoslovaško gospodarsko delegacijo v Rim.

Razorožitvena kriza

Francija nepopustljiva — Brez jamstev za varnost je vsaka razorožitvena konvencija nemogoča

London, 27. aprila. r. Današnji »Times« v svojem uvodniku ostro kritizira politiko čakanja, ki jo izvaja sedaj angleška vlada v pogledu razorožitve. List zahteva, naj Anglija zopet prevzame iniciativno in si zagotovi podporo vseh onih držav, ki uvidevajo, da je treba Nemčiji priznati defenzivno oborožitev. Sem spadajo predvsem Italija, Belgija in Poljska. List smatra, da bi morala biti izhodišče te nove akcije nemška spomenica z dne 16. aprila, ki vsebuje bistvene točke razorožitvene konvencije. Angleška vlada naj poskusi uveljaviti to stališče v Ženevi, obenem pa naj Franciji jasno pove, kakšne garancije je pripravljena prevzeti Anglija za spoštovanje in vestno izpolnjevanje določb te konvencije.

Pariz, 27. aprila. č. »Excelsior«, ki objavlja običajno verodostojna poročila iz uradnih političnih krogov, je danes objavil članek, v katerem pravi, da bo moral ves svet za vsako ceno upoštevati trdno intransigentnost Francije glede treh bistvenih razorožitvenih vprašanj, namreč katerim je pariška vlada zavzela jasno negativno stališče. Francija nikoli ne bo pravno priznala nemške ponovne oborožitve, niti omejitve v oboroževanju, ki bi ne bila v skladu z duhom in programom ženevskih razorožitvenih konferenc, in niti kakršnekoli konvencije, ki ne bi istočasno vsebovala varnostnih in izvršilnih jamstev v skladu z značajem in nalogami Društva narodov.

Vsi listi so povzeli izjavljanja »Excelsiorjevega« člankarja. Desničarska glasila pripominjajo z zadovoljstvom, da je že započeta usoda ženevskih razorožitvenih konferenc ter da se svet znova vrača k tradicionalni politiki zvez in antant. O tem naj pravi tudi Barthoujevo potovanje v Varša-

vo in Prago. To so prvi znaki francoske diplomatske iniciative, ki stremi za tem, da se obnovi in ojači zveza Francije z vsemi državami, ki se zavzemajo za ohranitev evropskega statusa quo. »Echo de Paris«, »Figaro« in »Ami du Peuple« ugotavljajo z zadovoljstvom, da je francoska vlada zopet pričela »delati in govoriti po francosko«. Energična obnovitvena akcija ministrskega predsednika Doumergueja se že širi s finančnega področja na notranja in zunanja politična vprašanja. Še posebej je treba pri tem poudariti, da se za tako obnovo v mednarodni politiki zavzemajo ne samo desničarski voditelji, kakor sta Tardieu in Laval, marveč tudi Herriot, Sarraut in Marquet.

London, 27. aprila. AA. Pooblaščenec nemškega odposlanstva za razorožitveno vprašanje Ribbentrop je ob prihodu v London izjavil poročevalcem angleških listov, da še ni izgubil upanja v končno zadovoljivo ureditev razorožitvenega vprašanja. Ribbentrop si bo prizadeval, da uglaadi pot za zaključitev razorožitvene konvencije, ki naj zagotovi Nemčiji enakopravnost. Po svojih izkušnjah je prepričan, da priznava preprosto ljudstvo v inozemstvu Nemčiji pravico za obrambo njenih meja in zmernost nemških zahtev po obrambnem orozju. Hitler, je končal Ribbentrop svojo izjavo, je vsemu svetu dokazal neomajno voljo do obrambe domovine, na drugi strani pa svojo gorečo željo, da bi vendar že prišel nad Evropo pravi mir.

London, 27. aprila. wk. Razgovori italijanskega drž. podtajnika Suvicha z angleškimi državniki v Londonu, so dovedli do tega, da bosta Anglija in Italija v kratkem storili skupen korak za sklenitev razorožitvenega dogovora.

Anglija snuje enotno fronto proti Japonski

Amerika in Anglija sta zahtevali pojasnil od japonske vlade glede njene politike na Kitajskem

London, 27. aprila. r. Po informacijah v tukajšnjih diplomatskih krogih si angleška vlada prizadeva ustvariti enotno fronto velesil za pobijanje japonskih hegemonističnih načrtov na Daljnem vzhodu. Nota washingtonske vlade, ki je bila poslana v Tokio, kaže, da bo imela ta akcija angleške vlade uspeh, ako bo Japonska začela izvajati svoje grožnje in si prilastila varuštvo nad Kitajsko. V angleških krogih pa prevladuje vtis, da si Japonska že zaradi napetosti v odnosu do Sovjetske Rusije ne bo hotela nakopati še enotno fronto velesil, ki mogla biti za njo pogubna. Angleška vlada je imela sinoči dolgo sejo, na kateri je razpravljala izključno o položaju na Daljnem vzhodu, in sklenila počakati na poročilo angleškega poslanca v Tokiju, ki je dobil nalog, naj zahteva od japonske vlade pojasnila.

Washington, 27. aprila. r. Angleški poslanik Lindsey je imel včeraj popoldne dolg razgovor z državnim podtajnikom Philipom o deklaraciji japonske vlade glede njene politike do Kitajske.

London, 27. aprila. r. Angleški poslanik v Tokiju je dostavil zunanjemu ministru Simonu poročilo o svojem včerajšnjem razgovoru z japonskim zunanjim ministrom glede japonske politike na Kitajskem. Poročilo proučujejo sedaj v zunanjem ministru in se bo z njim bavila na svoji popoldanski seji tudi vlada, ki bo pri tej priliki sprejela potrebne sklepe.

Washington, 27. aprila. r. Ameriška vlada proučuje vse podrobnosti in možnosti glede japonske politike do Kitajske. Ameriška vlada ni zahtevala pojasnila samo od japonskega poslanika v Washingtonu, marveč je naročila tudi svojemu poslaniku v Tokiju, naj zahteva od japonske vlade pojasnila, ali je v časopisju objavljena vsebina deklaracije japonske vlade točna ali ne. Nadalje naj poslanik v Tokiju ugotovi, kaj namerava storiti Japonska ter obenem opozoriti japonsko vlado na to, da njeno stališče v pogledu Kitajske ni v skladu s politiko odprtih vrat, ki jo določa pogodba devetorice.

V Kaknju se zopet pojavlja metan

Včeraj so morali delo zaradi novega navala plina ustaviti — Preskrba žrtev kakanjske nesreče

Kakanj, 27. aprila. r. V teku včerajšnje ga dne so našli še dve trupli ponesrečenih rudarjev, tako da so doslej spravili na dan skupno 124 trupel. Pogrešajo še trup a treh rudarjev in upajo, da jih bodo našli še v teku današnjega dne.

Včeraj popoldne so morali delo v rudniku nemudoma ustaviti, ker se je zopet v večjih količinah pojavil plin metan, ki je kakor znano povzročil strašno katastrofo. Baš ta okolnost kaže, da je strašna nesreča posledica nesrečnih okoliščin. Strokovnjaki sodijo, da se nahaja v neposredni bližini premogovnih plasti večje ležišče nafte in da se vsled tega tvori tako velike množine tega nevarnega treskalnega plina. Preiskovalna komisija bo v kratkem končala svoje delo. Dosedaj so bili zaslišani vsi, ki so mogli karkoli povedati o strašni nesreči.

V svrhu organiziranja trajne podpore svojcem ponesrečenih rudarjev je bilo sklenjeno, da se osnuje poseben podporni fond. V ta fond se bodo stekali vsi darovi, ki jih pošiljajo za kakanjske žrtve razna društva in ustanove. Iz tega fonda se ne bodo dajale individualne podpore, marveč se bo pokrenila večja akcija za preskrbo vdov in sirot. Ker morajo po veljavnih predpisih rodbine ponesrečenih rudarjev v določenem roku izprazniti rudarska stanovanja, se bodo v prvi vrsti zgradila s sredstvi tega fonda nova stanovanja za rodbine ponesrečenih rudarjev.

V nedeljo se bo vršila v Kaknju velika žalna svečanost, ki se je bodo udeležili poleg rudarjev iz vseh sosednjih revirjev tudi zastopniki oblasti in raznih delavskih organizacij in ustanov.

Lepe besede

Budimpešta, 27. aprila. AA. Na enočinjem banketu v čast bolgarskega ministrskega predsednika Mušanova je predsednik madžarske vlade Gömböš izrekel dobrodoščilo Mušanovu. V svojem nadaljnjem govoru je dejal, da sta Madžarska in Bolgarska elementa, ki uravnava mednarodne odnose in da sta prejšnjega z miroljubnim duhom sodelovanja. Gre za to, da se rane preteklosti izležejo z miroljubnim razvojem.

Predsednik bolgarske vlade Mušanov se je zahvalil za pozdrav in izjavil, da je z veseljem vrnil obisk Gömböša in Kanje, ki sta ga napravila v Sofiji. Za tem se je pri srčno zahvalil Gömbösu za prijateljski sprejem. Pripravil je, da se Madžarska in Bolgarska ravnata po načelih pravice in enakosti. Njun edini cilj je služiti delu in miru in za čim lepši napredek vseh narodov.

Važne izpremembe v avstrijski diplomaciji

Dunaj, 27. aprila. AA. Snočni »Echo« poroča, da bo avstrijski poslanik v Rimu Rintelen zapustil konec maja svoj mesto. Vrnil se bo v Gradec, da se vnovič posveti notranji politiki. Na njegovo mesto bi prišel njegov predhodnik, sedanji avstrijski poslanik v Parizu Egerwald. Mesto poslanika v Parizu pa bi dobil grof Coloredo. Grof Coloredo je znan kot bivši šef kabineta pokojnega grofa Czernyja, ki je bil zunanji minister v stari avstro-ogreski monarhiji.

Atentat v Lincu

Dunaj, 27. aprila. Iz Linca poročajo, da so sinoči okoli 11. ure vrgli bombo na železniški most blizu postaje Schlegel. Eksplozija je napravila neznatno škodo, vendar se je promet neovirano nadaljeval. Uvedena je preiskava. Mislijo, da gre za atentat terorističnih elementov.

Starhemberg in Dollfuss

Dunaj, 27. aprila. AA. Korbiro poroča: Na včerajšnjem velikem shodu Heimatschutzta je imel govor knez Starhemberg, ki je med drugim dejal: Vse dotlej, dokler bo g. Dollfuss zvezni kancelar in dokler bom jaz na čelu Heimatschutzta, naju ne bo nihče razdvajal. Dalje je Starhemberg poudaril, da mora biti ena izmed glavnih tez za preureditev avstrijske države ponovna pridobitev delavstva za državno misel. Opozorjati tovariše iz Heimatschutzta, je nadaljeval govornik, da pod nobenim pogojem ne smemo misliti na maščevanje zaradi tistega, kar je bilo poprej. Delavci, ki jih je zapeljala marksistična propaganda, so spravili v dovolj težke nepravice naš narod, in stoji zdaj ob strani, ogorčeni in srditi. Toda vzlic vsemu so nam dragoceni sodržavljani, ki jih je treba vnovič pridobiti v državno misel.

Huda neurja v Italiji

Rim, 27. aprila. g. Iz vse države prihajajo poročila o velikih neurjih. V pretekli noči je visoka plima močno poškodovala pristaniške nasipe v delu pristanišča Fanale Bianco. V pristaniškem delu Fanale Rosso sta se porušila svetilnik in elevator. Pri južnem delu pristaniškega nasipa je voda vrla v doko ter deloma poškodovala nad 100 železniških vagonov. V pristanišču v Tarentu sta zaradi goste megle trčila skupaj dva parnika ter se hudo poškodovala. Tovor enega parnika so morali vreči v morje, da se parnik ne bi potopil. V Albi je davjal močan vihar s točo. Nekatere reke so močno narastle. V gorah je zapadel nov sneg. Temperatura znaša 5 stopinj pod ničlo. Na državno cesto Valaro Alagna se je vsaj snočni plaz ter so morali poslati na ta

kraj več sto delavcev. Zaradi dežja se je na gori Grondola odtrgal zemeljski plaz, ki se pomika v dolino. Med prebivalstvom je nastala panika.

Junaki noža pred sodiščem

Ljubljana, 27. aprila. Lani proti koncu februarja se je omožilo neko dekle v Smerjanih v drugo vas. Po prastarem običaju v Zelmejski dolini je treba plačati odkupnino, in res so se vaščani zbrali v gostilni pri Kramarju na »tolare«. Veselo so plesali. Jože Bukovec je pobiral za godca denar. Je že kroknik izročil drugemu, je godec opazil, da je na krokniku samo 1.25 Din. Ljudje so obdoližili Jožeta, ki se je zaradi tega razvnel in potegnil nož. Nastal je prepir, kmalu so se zabiliški noži — fantje so se stekli. Gostilničar je pritekel nanje s škafom vode in je vročekrvneže polil. Ko se je razburjenje poglobilo, je imelo več fantov lažje ali težje rane po telesu in je zadeva prišla pred sodišče. Razprava pa je bila preložena, ker so bile nekatere važne priče pri voljkih.

Danes popoldne se je pričela glavna razprava. Malemu senatu je predsedoval s. o. s. Ivan Kralj. Obtoženi so bili: Bukovec Jože, da je z odprtim nožem prizadejal Albinu Jamniku 6 ran, od katerih je sunek v hrbet težja poškodba, dalje je dvakrat sunil Antona Jamnika z nožem v glavo, Primca Janeza pa z nožem v glavo in dvakrat v desno roko; Primca Janez, da je ranil z nožem Franca Bukovca v roko in ramo, Franc Bukovec pa da se je udeležil pretepa z nožem.

Vsi obtoženi so postavljeni fantje v starosti 21 do 25 let, doma okoli Zelmeja. Glavni obtoženec Jože se zagovarja, da je bil napaden in da ga je Primc mahnil dvakrat z nožem. V slobodni je potegnil nož in mahal okoli sebe. Njegov brat Franc se zagovarja, da je šel bratu na pomoč in da je bil pri tem napaden. Primc Janez je odločno zanikal, da bi imel nož in da bi koga poškodoval. Trdi, da se je Franc Bukovec poškodoval sam, ko je mahnil po šipi in se mu je črepinja zadrla v dlan. Bukovecva poškodba na roki ni težka in je ta ves čas kosil in tudi s težko sekdro sekal drva. Franca ni z nožem, ker sta prijatelja. Ko ga je šel mirit, ga je Jože sunil z nožem. Kdo je poškodoval Franca, ne ve.

Zaslišane so bile številne priče ki pa so izpovedale precej različno. Nekatere so obremenjevale oba brata Bukovca, češ, da sta glavna krivca, druge so pa izpovedale obtežilo za Primca.

Zaradi zaslišanja dveh sodnih izvedencev zdravnikov, je predsednik za nekaj časa razglasil sodbe preložil.

Samo še danes ob 4. uri popoldne!
Joan Crawford — Clark Gable v prasknem filmu

Milijonarjeva prijateljica

ELITNI KINO MATICA, tel. 21-24
Predstavi ob 7.1/ in 9.1/ odpadeta.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2308.18 — 2319.54.
Berlin 1344.03 — 1352.83, Bruselj 800.02 — 803.96, Curih 1108.35 — 1113.85, London 174.08 — 175.68, New York 3360.30 — 3367.65, Pariz 225.88 — 227.-, Praga 142.17 — 143.03, Tret 290.79 — 293.19 (premija 28.5 odat).
Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.35 — 9.45.

INOZEMSKA BORZA.

Pariz 20.88, London 15.74, New York 306.50, Bruselj 72.18, Milan 26.29, Madrid 42.26, Amsterdam 208.25, Berlin 121.45, Dunaj 57.20, Praga 12.835, Varšava 56.325, Bukarešta 5.05.

Delo za zblizanje z Bolgarijo

Zanimivo predavanje bolgarskega profesorja Pamporova pod okriljem Esperantskega kluba

Ljubljana, 27. aprila. Marijivi Esperantski klub v Ljubljani nam je s močmi soper pripravil prijeten večer. Pod njegovim okriljem se je namreč vršilo zanimivo predavanje profesorja Pamporova iz Sofije o Bolgariji. V hotelu Metropol se je sbralo precej občinstva in prijateljev esperanta, pa tudi ljubiteljev prirode in predstavnikov javnosti.

Predavatelj je predstavil predsednik kluba g. Kozlevčar, ki je uvodoma naglašal, da se v zadnjih letih velike države obdajajo s kitajskim zidom, a male se zblizujejo in skušajo navezati čim tesnejše stike, zavečajo se, da imajo skupne življenjske interese in da so razdvojenost samo plem velikih in lačnih sosedov. V tem pogledu nam služi za primer balkanski pakt, katerega geslo je »Balkan balkanskim narodom!«. Za zblizanje balkanskih narodov je pa vreden činitelj tudi esperanto, saj so bili esperantisti prvi, ki so se zavedali važnosti sodelovanja vseh balkanskih narodov. Že pred leti so izdajali skupno esperantsko glasilo »Balkano Konkord«, pri katerem so v lepi harmoniji sodelovali Jugoslovani, Bolgari, Grki, Turki in celo Albanci. Takrat na doba pa se ni bila popolnoma zrela za to gibanje in zato je glasilo prenehalo izhajati. Vendar esperantisti započeta dela ne bodo opustili in bodo akcijo za čim večje zblizanje balkanskih narodov verno nadaljevali, obenem pa skušali uveljaviti esperanto zlasti v slovenskih državah. Često se dogaja, da se na sestankih slovenskih zastopnikov, na kongresih in prireditvah delegati poslužujejo francoskega ali celo nemškega jezika za lažje razumevanje, namesto, da bi se spoznavali potom nevtalnega esperanta.

Po uvodnih besedah, ki jih je predsednik reasumiral tudi v esperantu, je navzoč podpril v mehi in prijetni bolgarski profesor Pamporov. Uvodoma je poudaril, da smo bili Slovani doslej vedno razdvojeni in da smo si včasih celo sovražno stali nasproti. Toda nastopila je nova doba, doba zblizanja in medse-

bojnega kulturnega ter gospodarskega sodelovanja slovenskih narodov. Bolgari Slovence žal malo poznajo, upati pa je, da bodo v bodoče odnosi med bratskimi narodoma poglavljeni. Mi bomo prihajali k vam, a vi pridite k nam, vedno boste gostoljubno sprejeti.

Nato je prešel govornik na predavanje o Bolgariji, ki je bilo izpopolnjeno s krasnimi skloptičnimi slikami; zlasti so bili zanimivi posnetki bolgarske prestolnice Sofije z njenimi znamenitostmi: spomenikom carja osvoboditelja, palačo narodnega sobranja itd. Živahno je predavatelj opisal tudi Plovdiv s sloviti nje-govimi rožnati poljanami, staro bolgarsko pretnico Trnovo, prikazal je celo vrsto lepih, pestrih in mikavnih narodnih noš ter prešel na lepe bolgarske planine, na Rilo in Rodope, med katerimi je najvišji vrh Musola (okrog 3000 m). Po svoji lepoti se bolgarske planine lahko primerjajo z našimi Julijskimi Alpami. Krase jih zlasti številna kristalno čista gorska jezera, ki imajo značilne oblike človeških notranjih organov, tako srca, pljuč itd., in imajo po tem tudi svoja imena. Na vseh višjih postojankah so zgrajene solidne planinske kočice, ki jih oskrbuje bolgarsko planinsko društvo. Ob zaključku je predavatelj še opozoril na delovanje zelo razširjene organizacije Beli bratje, ki se ravna po reku znamenitega francoskega filozofa Rousseauja: Nazaj k naravi! So pa obenem prežeti velike ideje za slovensko skupnost. Vodi jih pesnik, pisatelj in filozof Peter Danev, ki je zelo podoben indskemu mislecu Rabindranatu Tagoru.

H koncu je prof. Pamporov povabil naše planince in izletnike, naj obiščejo Bolgarijo, a sam bo v Bolgariji propagal obisk naših krajev. V nedeljo napravlja skupno s člani Esperantskega kluba izlet na Smarno goro, a po povratku iz Francije se povzpne na Triglav. Poslušalci so se zahvalili predavatelju s pri-srčnim aplavzom.

Največji nemški aeroplan v Beogradu

Včera popoldne je priletel na letališče v Zemunu orjaški aeroplan »Feldmarschal von Hindenburg«

Beograd, 27. aprila. Največji nemški aeroplan »Feldmarschal von Hindenburg« je priletel včeraj popoldne na zemunski aerodrom. Ves čas je imel močan nasprotni veter, vendar je pa rabil zmorni orjak za nad 1000 km dolgo zračno pot Berlin-Beograd samo 6 ur in pol. V hladnem in meglenem vremenu je krenil aeroplan včeraj zjutraj ob 7. iz Berlina. Goniometrična postaja na zemunskem aerodromu je bila z njim stalno v zvezi. Nad Madžarsko se je me-gla nekoliko razpršila, nato je pa začel pihati močan jug, ki je aeroplan zadržal, da je imel dobro uro zamude. Da se iz-ogme močni zračni struji, je letel nad našim ozemljem komaj dobrih 100 m vi-soko.

Točno ob 1.30 je sirena na zemunskem aerodromu naznanila njegov prihod. Na mah sta se izpraznila kantina in vse po-skopje aerodroma, vse je hitelo občudovat zračnega orjaka. Že se je prikazal v da-ļjavi, podoban ogromni ptici. Brnenje mo-torjev se sploh ni slišalo, ker so izolira-ni po novem sistemu. Aeroplan je dva-krat zaokrožil nad aerodromom, potem se je pa gladko spustil na tla. Iz njega so izstopili s hitlerjevskim pozdravom bodri in nasmejani, kakor da so bili na krat-tem izprehodu, dr. Bader, dr. Hahn in ba-ron Monteton, ki bodo vodili naše novar-jarje po Nemčiji. Nemške goste so po-zdravili svetniki nemškega poslanstva von Janson, generalni konzul von Reinhold, v imenu zrakoplovnega poveljstva major Korjuh, v imenu »Deutsche Luft-hansa« pa inž. Neuhausen.

Šele ko se človek približa aeroplanu, vidi kako ogromen je. »Feldmarschal von Hindenburg« ali »G 38« je bil zgrajen v Junkerovi tovarni. V krila so delani štirje motorji, ki imajo skupno 3200 HP. Aeroplan je dolg 23 m, krila so široka 44 m, visok je pa 7 m. V njem je prostora za 34 potnikov in 7 moč posadke, 5000 litrov benzina in okrog 1000 kg prtljage.

„Zlato tele“ na delavskem odru

Jesenice, 26. aprila. Kakor spicaruju z »Zlatim teleom« se je godilo tudi I. Cankarju z njegovimi stvarmi, zlasti pa z njegovim »Za narodov blagor«, ki ga danes vli gledamo z dopa-denjem in dobro voljo. »Zlato tele« je bilo napisano že pred osmimi leti, pa je šele v nedeljo našlo zavetje na malem de-lavskem odru društva »Enakost« na Je-senicah. Šele sedaj, ko so razburkani in za pametnega človeka danes je smešni čast nekdanjih strastnih strasti za na-mi, bo šlo »Zlato tele« z odra na oder po vsej domovini in povsod se mu bodo smejali in mu ploskali. Pri »Zlatem tele« pisane besede na odru v resnici sa-živl, saj je igra tudi naravnost in brez umetničenja presajena iz živga življe-nja. Glavne vloge igrajo vsakdanji po-deleški politični veljaki.

Jesenjski delavci so igrali satiro s navdušenjem, zlasti pa moramo pohvaliti re-žiserja g. P. Štravsa, ki je igral tudi de-lavca Troha, Krta in Perkovega Čeka. Res pravi Sluznik je bil izvrstni Sedej, prav odlična sta bila pa Strazišarjev župnik in Zupanov kaplan. Ta je imel tu-dj precej težko vlogo in se je z njim lahko meril edino še Jelenov odvetnič. Takih igralcev je malo vidimo tudi na večjih diletanških odrih, a tudi mladi slikar G. Klemenca je bil prav dober, zlasti je pa vse zabaval Plešev Vrtačnik. Če pa po-mislimo, da sta bili komičniški gđ. An-dervaldova in ga. Azmanova prvič na odru, jima lahko že po prvem uspehu pro-rukujemo, da postanejo odlični igralci. Ga. Weissova je igrala imenitno postrež-ko Rezo tako, da si boljše ne moremo za-želeti, dobri so bili pa tudi vsi ostali igralci in igralke. Med pavzami je prav

S polno obremenitvijo tehta 24.000 kg. Največja hitrost mu je 220 km na uro. Aeroplan je bil zgrajen pred tremi leti in letal je med Berlinom in Londonom. Pred poldrugim letom je bil moderniziran, dobil je nove motorje in nadstropje na trupu. Svečano je bil krščen na letališ-ču pri Berlinu in dobil je ime popular-nega predsednika republike. Zda prevaja »Feldmarschal von Hindenburg« potnike na progi Berlin-Palmeo na švedskem.

Aeroplan je svede krasno opremljen in vse kaže, da so graditelji strogo računali e-komfortom potnikov. Potnikom je na raz-polago 34 mest v udobnih umenjenih nae-ljnih. Del trupa, ki je namenjen potnikom, je razdeljen v tri kabine. Čisto zadaj je sa-lon popolnoma izoliran tako, da lahko po-tniki kade brez vsake nevarnosti. Salonu za kadilce sta priključeni dve potniški ka-bini. Ogromni naslanjaji, obšiti z zelenim usnjem, čisti beli prtiči na mizicah in kras-ni zastori napravljajo vti valike udobno sti. Preden se pride iz teh kabin v prostor za pilote in navigacijo, prideš do majhne električne kuhinje, iz katere lahko dobiš dobre jadi, toda za naše razmere precej drage. Kava s kruhom in maslom stane 50 Din, obložen kruhek pa 30 Din.

Sprejdi v trupu so kabine za pilota-ri- in navigacijo. V vsakem krilu sta dva motorja, pri katerih med poletom nepresta-sadi mehanik, ki ju nadzira in kontrolira. V kabini za navigacijo je kompletna goniometrična aparatura in vsi drugi po-trebni moderni aparati. Megla, veter in orientacija ne pomenijo za ta aeroplan no-bene ovire, nobene nevarnosti.

»Feldmarschal von Hindenburg« ostane v Beogradu do ponedeljka in napovedanih je več propagandnih poletov. V ponedeljek zjutraj krene z njim 12 naših novinarjev v Nemčijo, kjer bodo gostje nemške vlade in ogledajo si vse industrijske in tehnične za-nimivosti Nemčije.

pridno in tudi prav dobro igrala kovinar-ska godba, da bi brez skrbi nastopila tu-di v Ljubljani.

Dvorana delavskega doma na Savi je bila pri predstavi seveda nabito polna. Čeprav so bile cene zvišane. Občinstvo se je sijajno zabavalo in se zahvalilo av-torju z viharnimi aplavzi, po predstavi se je pa g. Spicaruju zahvalil še društveni predsednik g. Bokal in drugi govorniki, ki so obujali spomine na one čase, ko je g. Spicar pričel svoje veliko delo za na-še diletantke odre prav na tem odru, kjer je dosegel sedaj »Zlato tele« svoj prvi veliki uspeh. Kakor je premijera po-kazala, znana župančičeva pohvala Spi-carjevega delovanja na Jesenicah, še dan-es velja, a vprisrčite »Zlata teleta« je prav razveseljiv dokaz, da so v satiri narisani časi res za nami!

Iz Trbovelj

— Strahna rodbinska tragedija v šiški, kjer je bivši upravnik pošte Trbovlje II. Mirko Ljake umrtil svoj tri otroke, je glo-boko presunila tukajšnje prebivalstvo. Saj sta Mirko Ljake in njegova nesrečna sopro-ga g. Jožica dolga leta službovala v Trbov-ljah, kamor sta tudi prišla. Nešteto krat smo srečali mlada zakonca na spreho-di po tukajšnjih cestah z malo Darinko in Lajo, najmlajšega Mirka pa je mamec vozila v vozičku. Strani in krepki otroci so bili prava družinska sreča obeh zakonov. Zla usoda pa je že v Trbovljah močno omajala družinsko srečo. Nedvomno je prenaporna služba največji pripomoček, da se je dobro-dušnemu in prei vselemu Ljakeju pričel mračiti um, ki se mu je aprilo grozovitosti dejanja, ki ga je izvršil, moral dovesti za-temniti, ker bi sicer neznih in strkanih otročkov, ki jih je prei toliko obžaloval in ljubil, ne mogel umoriti. To je mogel sto-

riti le največji nesrečnik, ki mu je težka bolezzen umorila dušo. Vse globoko soču-stvuje s nesrečnimi zakonca, najbolj pa s kruto prezanjano nesrečno go. Jožico, ka-teri izrekamo naše iskreno sožalje.

— Žalna služba boja za kakanjskimi žrtvami bo v nedeljo ob pol 11. uri dopol-dna v trboveljski farni cerkvi. Župni urad vabi vse prebivalstvo, zlasti pa rudarsko de-lavstvo, da se te spomineke žalne službe bože v čim večjem številu udeležijo.

— Žalne zastave in znak žalovanja ob rudarski katastrofi v Kanknu niso vselej le na sokolekem, delavcem in gasilekam do-mu ter rudniški direkciji, marveč je dalo županstvo izobesiti žalno zastavo tudi na občinskem poslopju, pa tudi društveni dom jo je izobesil.

Opereta v Trbovljah

Trbovlje, 26. aprila. Trboveljski sokolski oder, ki nam je pripravil že marsikaj prijeten večer, nas je sedaj iznenadil z novostjo za našo do-lino — z opereto. Vsekakor pogumen ko-rak dalje. Spraviti na podeželski oder opereto ni lahka naloga, vendar se je po-djetni sokolski režiser Odlazek ni ustrašil. Za prizadevanje, nuditi Trbovljam nekaj novega, večjega, smo dolžni njemu in ostalim sodelujočim vse priznanje. Če pomislimo, v kako težkih prilikah živi naša dolina, ko občutek moreče gospo-darske negotovosti jemlje najboljšim de-lavcem voljo do kulturnega udeleževanja, je človeku prijetno ob misli, da se še najdejo ljudje, ki so voljni delati.

Veseli nas, da pri startu z operetami v Trbovljah režiser ni segel po tujem re-per-toarju, marveč v roke izvorno doma-če delo, veselo dijaško zgodbo »Studentje smor«, ki jo je napisala za Sentjakovski oder v Ljubljani ga. Metka Bucarjeva in uglašil g. Danilo Bucar. Zanimivo na tej domači opereti je, da nima nobenega glav-nega igralca. Kakor kak moderen ruski film. K pisanju te igre avtorice niso gale visoke »literarne« ambicije in vendar je ustvarila z njo prav mišlno delo. Prikazuje nam v njem zabavne in zamotane prigode veselih študentov in letoviščarjev, ki kam-pirajo na naši rivijeri.

Z vzporeditvijo operete v Trbovljah smemo biti zadovoljni. Pri premijeri dne 15. t. m., kateri je prisostvoval tudi g. Bu-car sam, so bili tako igralci kakor tudi g. Bucar deležni najživljnejšega aplavza. Še boljša je bila repriza dne 22. t. m., kjer so igralci tempo dejanja pospešili. V sokolski dvorani je vladala oba večera splošna veselost.

Igralci so svojo nalogo rešili dobro. G. Paternost je bil v vlogi Zivka, kolo-vodje študentov, korajžen, prešeren in razigran. Njegova partnerica gđ. Bellen-zerjeva je vlogo Nine odigrala z nje-j lastnim temperamentom. Igrala je spro-ščeno, brez presledkov in ugajala je. Večno lačnega študenta Okija je kreiral g. Plavšak imenitno. Ta naš neugnanec je igral iz vseh svojih registrov. Njegov ko-lega Lado (Bizjak) je bil mestoma neko-liko v zadregi, na splošno pa dober. Isto-tako tudi ostali študentje. Srečana je bila Nada (Festajnova), posebno v ljub-avnem duetu v 2. dejanju. Radi bi jo videli še večkrat na odru. Sijajna je bila gđ. Jagodičeva v vlogi Klare. V drugem dejanju kot »čebelica« je bila naravnost neprekosljiva. G. Riher kot prof. Golob je bil dober. Je zmogel igrati in pevec in bi bil lahko — če bi hotel — še boljši. Ga. Cebinova v vlogi vdove Senčarjeve je ustrezala, le nekam preplaha se nam je zdela. Simpatičen je bil g. Pleškovič se-nior kot trgovec Kobe. Tudi ostali igralci so se potrudili vsak po svojih močeh. Ve-liko veselost je vzbudil s svojim nasto-pom zamorski kvintet z izborno nastudi-ranim petjem. Publiku ga je nagradila z burnim ploskanjem. V formi je bil ada-lje celokupen ansambl v finalu operete, posebno še pri reprizi.

Scenerija operete je bila prav veliko-mestna. Oskrbel jo je domači slikarski mojster g. Cerinšek. Vso pohvalo zaslu-ži končno sokolski orkester pod vodstvom g. Dolničarja. Škoda le, da se ni partitura transponirala mestoma za kako terco višje, ker bi tedaj naši solo-pevci prišli lahko do večje veljave.

Kakor čujemo, se namerava opereta še enkrat ponoviti in sicer v nedeljo 29. t. m. ob 16. uri kot ljudska predstava ob znižanih vstopninah. Kdor igra še ni videl, naj si jo ogleda Posetijo naj jo tudi oko-ličani iz Hrastnika in Zagorja. Preživeli bodo par veselih ur.

Obrtniški dan v škofji Loki

škofja Loka, 26. aprila. Pravi obrtniški dan smo imeli v nedeljo v škofji Loki. Iz Ljubljane je prispela cela vrsta najuglednejših predstavnikov in vo-diteljev našega obrtništva, ki so se udele-žili važnega in za nadaljnji razvoj obrtni-škega življenja pomembnega občnega zbo-ra škofjeloške krojaške zadruge, ki obsega teritorijalno vse Sorško polje, Poljanski in Selško dolino s škofjo Loko vred ter šteje v svojih vrstah 82 krojačev in kro-jalčic, in zbora škofjeloškega združenja obrtnikov.

Zbora sta se vršila ločeno. Krojaška za-dru-ga je zborovala v mestni posvetovalni-ci in je bil obisk zelo lep, saj je bila na-vozča skoraj polovica vseh članov. Važno skupščino je ob 10. namestu predsednika Hafnerja otvoril Franc Babič, ki je uvo-doma prisrčno pozdravil zastopnika TOI g. Milka Krapeša, zastopnika sreske izpo-stave g. Brdona in stanovske tovaršice, ki so s svojo številno udeležbo najlepše doka-zali, da se zavedajo resnosti časov in va-žnosti organizacije. Obširno in v mnogih točkah zelo zanimivo poročilo o tajniških poslih je podal g. Ravnhart Andrej, ki je zlasti navajal napore zadruge za omejitve šumarstva. Navedel je več konkretnih primerov, nakar se je razvila zelo živahna, mestoma burna debata. Potem, ko so vze-li navzoči na znanje nova pravila, je po-ročal o blagajni g. Babič. Zaradi prispevka okrožnemu odboru se je zvišala članarina na letnih 25 Din. Po poročilih domačih funkcionarjev so govorili gostje, ki so medtem že prispeli z obrtniškega zbora v Gasilek domu.

Predsednik ljubljanske krojaške zadr-u-g-e g. Iglje je govoril o velikih težkočah, ki jih občuti tudi krojaški stan. Davščine, pomanjkanje dela, medsebojna konkuren-ca in šumarstvo so oni pojavi, ki zavirajo stan v njegovem napredku in blagostanju. Zastopnik TOI g. Krapeš je obrazložil veliko delo, ki ga je izvršila zbornica za

našega obrtnika. Prav nič se ni opustilo, s čimer bi se dalo obrtniku pomagati. Zbornica je posredovala svojih davkov, pa tudi šumarstva. Podpredsednik TOI g. Rehek se je s primateinimi besedami spo-minjal ministra Mohoriča, ki je bil obrtni-škim težnjam vedno zelo naklonjen. Za tem je govoril ponovno g. Iglje, nato pa g. Pristovi, ki je naglašal važnost organi-zacije in nujnost medsebojnega sodelova-nja v vsestranskem soglasju.

Pri slučajnostih so razpravljali navzoči o splošni gospodarski krizi, o sestavi skup-nega cenika, o številu naraščanja in vajen-skih preiskusnjah, potem pa je bil zbor pozno-čez poldne zaključen. Ker funkcij-ska doba starega odbora še ni potekla, je ostal odbor stari.

O skupščini obrtnikov bomo poročali prihodnjic.

Gradbeno gibanje v Mariboru

Maribor, 26. aprila. Izmed vseh mestnih podjetij menda naj-bolj občuti gospodarsko depresijo naš me-stni gradbeni urad. Ob začetku leta so imeli tu najboljše voljo za gradbeno podjetnost in si sestavili širokopolezen program, ki ga pa v celoti žal nikakor ni mogoče izvesti. Kljub temu pa je gradbeni urad z neumor-nojo na delu, da realizira vsaj delne in najvažnejše načrte.

Mariborski grad, ki je sedaj last me-stne občine, bodo renovirali in v umetniškem slogu pruredili. Delo se vrši pod nadzor-stvom znanega arhitekta g. Plečnika, poma-gata pa mu arhitekta Dev in Črničoj. Grad bo po vsej priliki v dveh letih urejen in bo v ponos mestu ter okolici. Velika delavnost se razvija tudi v Grigorjevi ulici, kjer gra-de Delavski azil, ki je že pod streho. Kakor vse kaže, bo Delavski azil do jeseni že dograjen in izročen svojemu namenu. V zgradbi carinske pošte se kontavajo zadnja dela kot slikanje, polaganje parketov, čišče-nje itd. Prihodnji mesec se bodo vselili že stranke, carinska pošta pa bo izročena v promet nekoliko pozneje.

Zivahno pa je zasebno gradbeno giba-nje. Izdanih je bilo 14 gradbenih dovoljenj in sicer za 5 vil, 3 preureditve, 1 skladišče, 1 nadzidavo nadstropja, za veliko zgradbo g. Guština, 2 dvorišni poslopji in 1 tobač-ni paviljon. Kakor doznavamo, bo gradil lastnik mariborske tovarne pletenin v Klav-niški ulici 8 dvonadstropne stanovanjske hiše, prav tako tudi g. dr. Blanke v Kopa-liški ulici. Tako bo v Mariboru na razpolo-žo dovolj stanovanj in upamo, da bodo po-stali blišni poselniki bolj ponižni ter ne bodo zahtevali za stanovanja nemogočih cen.

Naše gledališče

DRAMA
Petek, 27. aprila: Zaprti.
Sobota, 28. aprila: Celjski grofje. Izven.
Znižane cene od 6 do 20 Din.
Nedelja, 29. aprila: Gospoda Glembejci.
Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.
Ponedeljek, 30. aprila: Zaprti.

OPERA
Petek, 27. aprila: Zaprti.
Sobota, 28. aprila: Poljska kri. Red A.
Nedelja, 29. aprila ob 15: Ples v Savoju.
Izven. Znižane cene — Ob 20: Ma-dame Butterfly. Gostuje gospa Gita Gi-uranac iz Zagreba. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 30. aprila ob 20: Simfonični koncert: Moja domovina. Unionska dvorana.

Nedelja v operi. Popoldne ob 15. uri se poje izredno efektivna opereta Ples v Sa-voju v znani izvrstni zasedbi z go. Gjun-gjenac na čelu. — Zvečer ob 20. uri pa se poje prvič v letošnji sezoni priljubljena ope-ra Madame Butterfly. Pri tej predstavi po-je naslovno vlogo ga. Gita Guranac, odlič-na članica zagrebške opere. Za obe nedelj-ski predstavi veljajo znižane operne cene.

SOKOL

Predstavniki slovanskega sokolstva v Beogradu

Jutri prisplo v Beograd predstavniki in ugledni voditelji slovanskega sokolstva, ki se udeležijo IV. glavne skupščine Save-za Sokola kraljevine Jugoslavije v nede-ljo 29. t. m. iz Prage prispeta starosta COS in Zveze slovanskega sokolstva br. dr. Stanislav Bukovsky in tajnik Zveze Slovanskega sokolstva br. Vincenc Ste-paneč, znan kot največji prijatelj jugoslo-venskega sokolstva. Iz Varšave pa prispeta starosta poljskega sokolstva grof Adam Zamojsky in namestnik staroste Scepansky. Sestanka češkoslovanskega, poljskega in jugoslovanskega sokolstva bodo prisostvovali tudi delegati ruskega sokolstva v emigraciji.

Na skupščino jugoslovanskega sokolstva pridejo prvič po svetovni vojni tudi za-stopniki bolgarskih Junakov. Na čelu bol-garske delegacije bo starosta zveze br. Anatazije Lazov, pridružil pa se mu bodo še načelnik zveze, tajnik in trije člani predstava. Skupščina Saveza SKJ, ki se bo vršila v nedeljo v dvorani Zveze na-bavljanih zadrug, bo imela javen in ma-nifestativen značaj. Vstop na skupščino bo svoboden in na njej bodo podali svoje izjave vsi predstavniki slovanskih narodov.

Na skupščini bodo podali svoja poročila funkcionarji Saveza SKJ in to na-mestnik staroste br. Gangl, tajnik br. Brošović, načelnik br. Ambrožič, pred-sednik prosvetnega odbora dr. Belajčić, gospodar br. Živković, dalje blagajnik, statističar, predsednik organizacijsko-pravnega odbora, narodno-obrambenega o-de-ska, odeska za kmetijske sokolske čete, gradbeno-umetniškega odbora, poško-bnega fonda in urednik sokolskega tiska. Vsa poročila so izšla v posebni brošuri, ki so jih delegati že prejeli in bodo tako prišli na skupščino popolnoma pripravlj-e-ni. Vseh delegatov za glavno skupščino je 150. Prepričani smo, da bo skupščina po-tekla v pravi sokolski harmoniji ter ji želi-mo najlepših uspehov.

★
— Gledališki oder Sokola Vič ponov-no opozarja na vlezabavno burko s pet-jem »Svojeglavčice«, ki se na splošno že-lyo ponovi v nedeljo 29. t. m. ob 20. v So-kolskem domu. Bratako vabileni!
— Lutkovni oder Vič vzpripri v nede-ljo 29. t. m. ob pol 11. dop v Sokolskem domu lutkovno igrjo »Krojaček, čevljar in Jurček«. Vabimo mladino in njene prija-telje k obilnemu posetu. Zdravo!

Beleznica

KOLEBAR.

Danes: Petek, 27. aprila katoličani: Pe-regrin, Radana, pravoslavni 14. aprila.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Milijonarjeva prijateljica (samo ob 16.).

Kino Dvor: Na meji Texasa.

ZKD: »Gospodična tajnica ob 14.30 v kinu Matici.

Geografsko društvo na univerzi, občni zbor ob 17.30 v prostorih Geografskega in-stituta na univerzi.

Slovensko planinsko društvo, občni zbor ob 20. v Delavski zbornici.

Trgovsko bolniško in podporno društvo, občni zbor ob 19. v Trgovskem domu.

Gospodarsko in kulturno društvo za be-žigradski okraj, občni zbor ob 19.30 v Kati-čevi restavraciji, Tyrševa cesta.

Pevsko društvo Krakovo - Trnovo, lubi-lejni koncert ob 20. v Filharmonični dvo-rani.

Občni zbor »Ljubljanske zimske-sportne podzveze« ob 20. v dameki zimbli kavarni Emone.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Bakaršič, Sv. Jakoba trg 9 in dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6.

— Naš radio bo prenašal v nedeljo okrog 16. iz Bukarešte drugi polčas no-sometne tekme Jugoslavija-Rumunija.

Izpod sita

Naš Benjamin, najmlajši izmed obče-stva slovanske družine, ima najboljše po-sluh ter najlepše poje tisto »Hej Slovanci«. Starejši bratci, žal, o tem ne vedo mnogo, da bi ga nekoliko pitali z bonbončki za njegovo nepisano bratsko ljubezen. Be-njaminček bi jim celo odpustil strašno frazazonstvo za ljubezniv pogled, kaj šele, če bi ga največji pojčkal na kolenih.

Sicer je pa Benjaminček izredno pogu-men. Ko čepi za sosedovim plotom ter se laska sosedovi bogaboječnosti, se rad ši-rokousti ter pripoveduje takšne grdobije o svojih bratcih — ki jih tedaj noče niti priznati za sorodstvo —, da celo še sam zardeva. Ko pa opazi, da se mu bliža brat, skoči na plot ter zapoje »Hej Slovanci« s takšno iskrenostjo, da se razjoče v gi-njenosti.

Oh, bratec, toliko interesov nas veže, tako te občudujem, ker si tako krepak, saj lahko odpraviš one smrkvavce, če samo zacepetaš z nogami Benjaminček celo po-zabi na bonbončke-odpustke, ki jih je lizal zdaj na tem zdaj na onem žegnjanju, ko je grozil bratcu, da se bo cvrl na onem in da bo poginil od lakote na tem svetu. Za-radi lepšega pa pove še kaj o krščanskih načelih, ko ima polna usta melodične slo-vanske himne, kajti bonbončki so sladki.

Himna »Hej Slovanci« bi se pa še mno-go lepše razlegala, če bi Benjaminček ne tiščal med prepevanjem glave v pesek.

Iz Metlike

— Jadranski dan. Krajevni odbor Jadranske straže v Metliki priredi v zvezi z »Jadranskim tednom« v nedeljo 29. t. m. propagandni dan za Jadran z deklaracijami in petjem, prenosom radio predavanj in akademijo Jadranske straže, koncer-tom mestne godbe ob 11. uri na Grajskem vrtu in prodajanjem kolkov in razglednic Jadranske straže. Svečanost bo otvorjena z lepim predavanjem o pomenu Jadranske straže. Odbor poziva vse naše zavedne in nacionalne meščane, da pridno segajo po naših nacionalnih kolkih in razglednicah in da tako pokažejo svoj interes za naš pomorni Jadran. Vsi zanj na delo!

— Raziskovanje podzemne jame. Na inicijativu tukajšnjega sokolskega uprave-lja g. Tončiča so poštvovalni člani Tuj-skoprometnega društva pričeli z raziska-vanjem podzemne jame pri mestnem mi-linu. Raziskovanje in prodiranje v notra-njost je zelo težko, ker so hodniki skoraj do vrha zasuti z glinasto zemljo. Razisko-valci so dospeli že do kapnikov in bodo z delom pridno nadaljevali. Po ljudskem pri-povedovanju sega ta jama več kilometrov daleč, po eni verziji proti Draščem, a po drugi proti Bojanji vasi. Za uspeh raz-iskavanja vlada v našem mestu veliko za-nimanje. Raziskovalci morajo zemljo spro-ti odkopavati in se po trebihu plaziti na-prej. Ko bodo prva dela končana, bo Tuj-skoprometno društvo povabilo jamarje, da bodo delo nadaljevali.

— Pogozdovno delo. Komisija za po-gozdovanje krasa v metliškem srezu je v preteklih tednih opravila ogromno delo. V občini Metlika okolica je bilo posajenih na Mišnem brdu, Griču in Hrastovcu nad 110.000 sadik črnega in belega bora ter smreke. Sadike so bile dodeljene iz bano-vinskih gozdnih drevesnic v Bršljinu in Gradacu. Pogozdovna dela so se vršila pod strokovnim nadzorstvom gozdarskega svetnika g. ing. Suljaga iz Novega mesta in ob navzočnosti sreskega načelnika g. dr. Hrašovca iz Metlike. Posostniki po-gozdenih parcel so bili zelo

Jutri premiera: CECILA B. DE MILLEA mojstrovina nad mojstrovino

„BURJA“
REVOLUCIJA MLADINE

Vsled velikega zanimanja za ta film rezervirajte vstopnice že danes za jutri!

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

DNEVNE VESTI

— Iz sodne službe. Za sodnijske pristave so imenovani sodni pripravniki dr. Stanko Leskovic v Ljubljani, Dušan Pienbacher v Ptuj, dr. Odon Planinsek v Mariboru in Davorin Petrovec v Ljubljani. Premješčen je od okrožnega sodišča v Maribor k okrožnemu sodišču v Ljubljani sodniški pripravnik dr. Robert Kramberger. Za sodnijske pripravnike so imenovani: pri okrožnem sodišču v Mariboru Leopold Vider, Oskar Tominc in Stanko Hribar, pri okrožnem sodišču v Celju pa Erik Križ.

— Brezposelnim učiteljskim abiturientom. Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov javlja vsem svojim članom, da naj se takoj javijo odseku, in to v svojem lastnem interesu, kakor je bilo že mnogokrat poudarjeno, zaradi blazajočih se nastavitve. Oblasti vsak čas zahtevajo te ali one podatke, ki pa jih odsek ne more dati, če jih nima. Posledica tega je zamera, ki se težko popravi, ter slab vtis, ki ga napravi slabo zanimanje za odsek, kateri se je osnoval prav zaradi njih samih. Tudi se je v organizirani celoti lažje boriti za smoter in ga doseči, kakor pa posamezno. Dalje opozarjamo vse tovariše in tovaršice, naj takoj vlože prošnje za državno službo, in to pravilno, točno po predpisi, ker se drugače prošnje zavrnejo in nastane potem nevarnost, da se dokumenti izgube. Vsem tovarišem in tovaršicam tudi naznanjamo, da kljub vsem intervencijam in trudom nismo mogli dobiti možnosti našega včlanjenja v »Ferjalni savez«, in s tem odpade tudi možnost polovične vožnje. Storiši smo tozadevno tudi druge korake, ki pa za sedaj še ne vemo, kako bodo uspešni. Naslov odseka je »Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUU v Ljubljani, Frančiškanska ulica«.

— Izlet Jadranske straže v Prago. Jadranska straža je sklenila prirediti za bliskovite praznike od 19. do 24. maja izlet v Prago. Organizacija izleta je poverjena oblastnemu odboru v Zagrebu. Udeleženci se odpeljejo iz Zagreba na binkoštno soboto popoldne in ostanejo v Pragi dva dni in pol. Na povratku se ustavijo na Dunaju. Potovanje tja in nazaj bo stalo okrog 600 Din. Izletniki se bodo vozili v Pulmanovih vagonih, na razpolago bodo pa imeli tudi spalni in jedilni vagon. Podrobnejše informacije se dobe pri oblastnem odboru JS v Zagrebu.

— Češkoslovaški Narodni dom v Zagrebu. V sredo zvečer je imela JC Liga v Zagrebu občni zbor in na njem se je razpravljalo tudi o zgraditvi češkoslovaškega Narodnega doma v Zagrebu. To vprašanje še ni urejeno. Liga se je obrnila na Državno hipotekarno banko za posojilo.

— S krematorijem v Beogradu ne bo nič. Predsednik društva »Oganj« v Beogradu Kujundžić je posetil včeraj župana in mu izjavil, da društvu ne preostaja drugega, nego vrniti dobrotniku denar, namenjen za zgraditev krematorija. Občina je namreč prošnjo društva odklonila. Predsednik je dejal, da zdaj ne kaže drugega, nego zavarovati vsakega člana za 100.000 Din in kadar umre, odpeljati njegove zemске ostanke v inozemstvo v krematorij.

— Jutri bo otvorjen zagrebški velesejem. Jutri ob 11. bo svečana otvoritev zagrebškega velesejma. Otvoritvi bodo prisostvovali zastopniki vlade, banke uprave, mestne občine itd., med inozemskimi gosti pa grški minister nacionalne ekonomije Peemazoglou s svojim nabesnikom in grškim poslanikom na našem dvoru.

— V Sarajevu umrl bivši turški minister. Ali Ruždžić je umrl bivši turški minister pod vladjo sultana Abdul Hamida in nekaj časa tudi pod Kemal pašo. Kmalu je pa moral bežati, ker je bil obojen s 56 drugimi uglednimi Turki na smrt. Posrečilo se mu je pa pobegniti v Jugoslavijo.

— Koroske novice. 19. aprila so v Logi vasi položili k zadnjemu potoku 86-letno Terezijsko Tašver. Pokojna je v strogo narodnem duhu vzgojila več otrok, bila je tudi znana kot dobra pevka, saj je znala na stotine narodnih pesmi. »Tak dogov bom peva, dokler bom mogla, da kraj življenja, noter do groba« je bil njen življenjski moto. — V Podgradu so potegnili iz Druge Grego Ferjanca, ki se je bil ponesrečil pri zadnji povodnji bištrjskega potoka in utonil. — Prihodnji mesec prispejo na Korosko pevci Ljubljanskega Zvona, ki bodo gostovali v St. Rupertu pri Velikovu, v Šmihelu, St. Jakobu v Rožu in Borovljah. Tako kakor lani, vlada tudi letos za nastop ljubljanskih pevcev veliko zanimanje.

— Vremensko poročilo z Vogla, 26. aprila. Temperatura +4, 30 centimetrov novega snega, smuka idealna. Izgledi za nedeljo prav dobri.

— Za izvoznike orehovine v Italijo. Trgovci, ki izvažajo orehovino v Italijo, opozarjamo, da morajo priložiti pošiljkam izvorno pričevalo Zbornice TOI, ker ital. carinarnice pričevali, izstavljenih od občin, za to vso lesto ne priznajo.

— Borza dela v Ljubljani povprašuje po dveh krojačih, mizarju, treh hlapcih, kleparju za avtomobile, klobučarju, izdelovalcu vata, štirih oglarjih, črkoelkarju, trgovskemu potniku in brivcu.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo samo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu in Sarajevu 29, v Skoplju 26, v Zagrebu 24, v Mariboru 21,4, v Splitu 21, v Ljubljani 18,9. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759, temperatura je znašala 11,7.

— Medved raztrgal cigana. V vasi Pečnik blizu Slavonskega Broda je ušel v sredo ciganom medved, ki je v bližnji staji raztrgal več krav. Cigani so prišli za njim, pa se je zakadil raztrzan medved proti njim, da so morali bežati. Šele drugo jutro so se zbrali kmetje, da bi medveda ubili, pa jih je cigan Joakim Marato prosil, naj mu prizaneso, češ, da se preživljajo z njim štiri ciganske družine.

Hotel je medveda prijeti, pa je mrcina navala nanj in ga tako razmesarila, da je kmalu umrl. Končno so kmetje medveda ustrelili.

— V smrt zaradi nevarne ljubezni. V Zagrebu si je končala v sredo zvečer življenje 20-letna frizerka Jelisa Blažević. Popila je večjo količino octove kisline in nezvestno so prepeljali v bolnico, kjer je pa kmalu umrla. V smrt jo je poglala nesrečna ljubezen.

— Pri ljudeh, ki so potrti, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefov« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franz Josefov« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz Na pevski festival v Pragi. Ki ga priredi Zveza čeških pevcev v proslavo Smetanovega in Dvořakovega jubileja od jutri pa do srede, se je opoldne odpeljal komunist Z. Zorko Prelovec kot zastopnik Jugoslovske pevске zveze Hubadove župe, Ljubljanskega Zvona, Zborov itd., jutri se pelje v Prago na ta festival, kjer bo pelo 10.000 čeških pevcev, tudi predsednik Glasbene Matice, senator g. dr. Vladimir Ravnihar. Njima se je pridružil tajnik Glasbene Matice gosp. Mahkota.

— Iz Slab dan na ribjem trgu. Na ribjem trgu se je poznalo, da je zadnji petek v mesecu, ko se meščani postijo tako, da se odrečejo tudi ribam, razen tega je bil trg tudi slabo založen z morskimi ribami, ker je bilo zadnje dni zelo nemirno morje. Gospodinje niso mogle izbirati. Izmed morskih rib je bilo samo nekaj grlic po 24 Din kg, ribonov in lignj po 36. Dunavskih rib je precej, kečig in smuč, prve so po 36 Din, druge po 32 Din. Izmed rečnih je bilo največ ščuk, ki so jih prodajali po 24 Din, torej ceneje kot včasih, ko so bile po 28 do 30 Din. Zab je bilo danes več kot rib, prodajali so jih po stalnih cenah. Sicer pa prodajalci precej popuste pri večjem odvzemu. Najcenejši kraki so po 75 par komad, a so taki, kot da so prekaljeni.

— Iz Ura na Karlovskem mostu, ki sme zadnje dni toliko čitati o njej, je spet opozorila vso javnost, kako zelo pogrešamo uro na tromostovju. Po Marlinem trgu hodi največ ljudi, ki se jim mudi, zlasti pa uradniki, kupci na Vodnikov trg, seveda pa tudi polno strank, ki imajo opraviti na magistratnih in drugih uradnih. Na Frančiškanski cerkvi sta sicer dve uri, ki pa nikdar ne kažejo obe enako ter le redko katera prav, zvečer in v megli pa sploh nista vidni. V bližini je tudi točna ura na magistratu, ki je pa zaradi svojih starinskih kazalcev kaj zagnaneta in navzile razsvetljevalje v megli ni vidna niti podnevi, kaj šele zvečer. Vse tri ure so tudi tako visoke, da bi le kolikaj kratkoviden človek moral imeti daljnogled. Na nobenem prostoru v Ljubljani ni točna ura, ki bi po njej mimoideči tudi lahko regulirali svoje ure, tako potrebna, kakor prav ob tromostovju; zato pa smatramo njeno odstranitev za prenehanje in nepremišljeno ter ponovno prosimo za njo.

— Iz Zveza društev privatnih nameštencev in Zveza bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije, podružnica Ljubljana, pozivata svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo obnega zboru Trgovskega bolniškega in podpornega društva, ki se vrši danes ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ulica 27, in glasuje za listo z naslovom g. Petrom Klinarjem. Zveza društev privatnih nameštencev v Ljubljani. Zveza bančnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije, podružnica Ljubljana.

— Iz Cesta dela. Zaradi tlakanja Bleiweisove ceste je neprevzeto tudi križišče Erjavčeve ceste: ob banovinski palači, zato je ustavljen vsaj vozni promet v spodnjem delu te ceste, zlasti še, ker urajujejo tudi to cesto ob dramskem gledališču. Zdjaj je že utrjujejo z valjarjem, delavci pa znižujejo še Igriško ulico. Hodnikov še ne urejujejo, ker še ni sklenjeno, kako bo preurejena okolica gledališča.

— Iz Koncert Akademike poveljskega zbora v Ljubljani, ki se bo vršil v ponedeljek 7. maja v veliki uniionski dvorani, bo prav gotovo izredna zanimivost v našem glasbenem življenju. Koncert je posvečen alovenski narodni pesmi in sicer koroski in belokranjski. Od belokranjskih narodnih pesmi se bodo izvajale: Napojnica, Koloda (za Svečnico), Tepežnica, Krasna (ciklus), Svateke pesmi (ciklus), Belokranjsko kolo, Zeleni Jurji, Od hajduka Velje in Kolesa (na Ivanje). Od koroskih narodnih pesmi pa bo Akademiki pevski zbor izvajal: silno zanimivi zleiki obredni ples Visoki raj pod lipo, Marijo in mlinarja, Pastirsko, Od kneza Marke, Drumele, Zolnirsko in Pojdam na rute. Zaradi velikega zanimanja, ki vlada med občinstvom za ta koncert, se bo vršila predprodaja vstopnic že od 1. maja naprej vsak dan od 8. do 12. in od 2. do 6. ure pred veliko uniionsko dvorano.

— Iz Pogreb žrtve pretresljive rodbinske tragedije v šiški, Sletnega Mirka, 5-letne Lee in 7-letne Darinke bo danes ob 16. izpred mrtvašnice Sv. Kristofa.

— Iz Brandl-trio, ki je našemu koncertnemu občinstvu prav dobro znan deloma iz javnih koncertnih nastopov, deloma pa iz nastopov v radiu, je bil ustanovljen leta 1929, ki je z največjimi uspehi koncertiral v Jugoslaviji, Češkoslovaški, Avstriji in Italiji pa tudi v radiu Dunaj, Pariz, Brno, Zagreb, Ljubljana itd. Članice Brandl-tria so greba Fanika Brandlova, rojena Mariborčanka, absolventka dunajske glasbene akademije, kjer je posejala violinski pouk pri

znanem virtuozu komornega glasbe profesorju Arnoldu Rosenju in tudi pri prof. Humlu na zagrebški akademiji. Čelietka je gospa Valy Gara, profesorica dunajske konservatorije, rodom Dunajčanka. Pianistka pa je iz Češkoslovaške gđ. Magda Rusy, absolventka mojstrske šole v Leipzigu, profesorica konservatorija v Königsbergu. Kot virtuozinja in solistka komorne glasbe je prepotovala celo Češkoslovaško in Nemčijo. Vse tri umetnice, združene v Brandl-trio, izvajajo prvotni umetniški program na intinimnem koncertu Glasbene Matice v četrti dne 3. majnika ob 20. uri v Hubadovi pevski dvorani. Sedeži po 10 Din, stojci po 5 Din so v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Simfonični koncert opernega orkestra. Ponovno opozarjamo na simfonični koncert, a katerim se bo proslavila 50. obletnica smrti največjega češkega skladatelja Bedricha Smetane. Izvajal se bo celotni simfonični ciklus Ma vlast, ki je eno najlepših in najučinkovitejših simfoničnih del vse svetovne literature. Izvajal pomožni operni orkester pod vodstvom ravnatelja Mirka Polića. Posebno opozarjamo še na tiskani enored, ki prinaša kratko vsebino vseh šestih simfoničnih slik. — Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice. — Koncert je v ponedeljek 30. t. m. v uniionski dvorani. Začetek ob 20. uri.

— Iz Velik natečaj za naše kiparje. Odbor za proslavo 20-letnice skopljanskih dijaških čet, ki so se z največjim junatvom borile v svetovni vojni, razpisuje konkurenco za spomenik, ki bo postavljen v spomin padlim junakom - dijakom. Za najboljšo osnutke je razpisanih pet nagrad, in sicer po 10.000, 5.000, 3.000 in dve nagradi po 1.000 Din. Osnutke je treba oddati odboru do 1. junija t. l., in še posebno opozarjamo na ta kratki rok. Stroški za spomenik lahko znašajo do 500.000 Din! Podrobne pogoje dobe kiparji v Narodni galeriji.

— Iz Kolek Jadranske straže. V svrhu ojačanja socialnega mladinskega sklada podmladkov Jadranske straže je izdal oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani več vrst slikovnih kolokov. Že ljubka silčica na teh kolkih pove vse: nežen otrok ob morju. Plemeniti namen in cilji Jadranskega tedna vabijo ljubljanske meščane, da tudi na zunan manifestirajo svojo pomorsko zavest. Vsa Ljubljana naj bo te dni v taboru jadranskih stražarjev. Hišni posestniki in družinski glavarji naj ne odrečejo skromnega doprinosu za ta namen. Vljudo so naproseni, da odkupijo kolek Jadranske straže in ga napečatijo na svoja hišna vrata. Kolke bodo razpečevali po hišah pooblaščenca, dobe se pa tudi v trafikah. Na gre le za materialno žrtvovanje, viden naj bo tudi izraz naše skupne manifestacije. Zatorej na vsaka vrata en kolek Jadranske straže, da bosta ljubezen do ubogih otročičev in jadranske pomorska zavest tem lepše podurjeni in izpričani!

Slavni cowboy Ken Maynard v zvočnem filmu divjega Zapada

Na meji Texasa
Senzacija nad senzacija! Bogati dopolnilni program!
Danes ob 4., 7. in 9. uri.
ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30
Vstopnina: Din 4.50 in 6.50

— Iz Burja je največji film, kar jih je dosedaj ustvaril slavni režiser Cecil B. de Mille, tvorec znamenitih filmov, kakor »V znamenju križa«, »Deset zapovedi« in »Kralj kraljev«. V tem filmu, ki ga režiser sam imenuje »Revolucija mladine«, nam pokaže ameriško mladino v borbi proti korupciji, razbojništvu in laži. 5000 omladincev se bori za pravico in svobodo. Mladi študenec se postavlja po robu onim, katerim niti policija in država z vsem svojim aparatom ni mogla do živega. V tem filmu vidimo vihar v dušah mladine, burja divja v srčih in daje svoj izraz v revolti proti zlikovstvu in korupciji. Mlada generacija je na pohodu, da ustvari nov red in pravico. Ona se ne straši niti najnevarnejših podvigov, da zagotovi pravici pravo mesto v človeški družbi. Ta film je film naših dni, je film mladih duš, je delo, ki nam pokaže, kaj vse lahko stori mladina, ki ji je v srcu postenje. Film bo jutri na programu v Elitnem kinu Matica.

— Iz Akademije vseh Podmladkov JS se vrši jutri, dne 28. aprila ob 20. uri v veliki uniionski dvorani. Vsi ljubitelji mladine iskreno vabljani. Predprodaja vstopnic v Matici knjižarni.

— Iz »Gospodina tahnca«. ZKD bo predvajala danes in naslednje dni veseli film z gornjim naslovom. V tem delu, ki se smatra kot najboljša opera Paula Abrahama, nastopa ljubka Renata Müller. Njena partnerja sta Herman Thiming in slavni komik Feliks Bressart. Film je prepleten z veselim dvotipi in lepim petjem, tako da bodo ljubitelji petja in smeha prišli prav obilo na svoj račun. Prva predstava je danes ob pol 5. v prostorih Elitnega kina Matice. Cene so najnižje: 2.50, 4.50 in 6.50.

— Iz Združenje brivcev, frizerjev, klobučarjev, manikerjev in kozmetikov v Ljubljani ponovno opozarja p. n. občinstvo, da je bil ponoven sklep ljubljanskih članov izvršen potom plebsitca z 90:5 glasovi, da bodo od vsehstvi 29. t. m. vsi njihovi lokali od nedeljah v območju ljubljanske policijske uprave zaprti.

— Iz Sentiakobko gledališče. Zaradi nadne obloletosti g. Karusa odpade jutrišnja premiera burke-satre »Vražji Rud«. Prva vpisovitev te burke bo drugo nedeljo ob 20.15.

— Iz Celja

— Volitev »Mies Celja 1934«. Mednarodna liga za lepoto in kulturo v Berlinu ike najleno ženo iz Celja in priredi v soboto dne 28. t. m. ob 21. volitev »Mies Celja 1934« v kavarni »Merkur«. Zmagovalka v tej konkurenci prejme trak in mesto Celje in bo sodelovala pri izvolitvi »Mies Jugoslovije«, ki bo poleti v nekem letovisku. Za zmagovalko in tri najlepše žene so določena laga darila. Vodstvo konkurence za izvolitev »Mies Celja« je v rokah člana ligine uprave. Olafa Barronja.

— Oldboyski mošči SK Celja in SK Olimpa, ki ju tvorijo nekdanji popularni igralci, bosta odigrali v petek dne 4. t. m. ob 18.15 zanimivo prijateljsko tekmo na Glaziji.

— V celjski bolnici je umrl v arado 25. t. m. 40letni dešlavec Anton Zagar iz Zagorja ob Sevi.

Veliko zanimanje za grajske skrivnosti

Na »šancah« odkopano zidovje je nedvomno trdnjavsko. — Podzemni rovi.

Ljubljana, 27. aprila.
Ob besedi katekombe se je v meščanih zbudil čut za romantiko. Za viteštvo, zaklete kraljice, podzemne rove in skrivnostne ječe imajo ljudje še vedno mnogo smisla, čeprav jih stvarnost doslovno davi. No, Grad s svojim starinskimi trdnjanskimi zidovjem, zasutimi vodnjaki itd. je nedvomno zelo zanimiv, ne le za lajka, temveč tudi za znanstvenika, ki hoče praktično proučevati arheologijo ali zgodovino. Najbrž bi se v drugih državah mnogo bolj zanimali za takšne starine, če bi jih imeli; pri nas smo v tem pogledu precej praktičnega duha, namreč nihče se posebno ne »vzmemirja«, najsi odkrijemo karkoli, na vse gledamo samo po sebi umevno nekako z viška. Seveda na Gradu ni starinskih zakladov, kakršne so prodajali iz naše dežele nedavno v Ameriki, v tem pogledu se menda res ne bo treba nikomur vzemirjati. »Skrivnosti« so pa vendar vredne, da se za nje pozanima tudi reporter ne le zgolj iz poklicne vneme.

Ze nekaj tednov odkopavajo na notranji strani tako zvane šance, približno 2 m debel zid. Šance so zbudile največ zanimanja, ko so se začele pozimi rušiti. Rušil se je k staremu, debelemu in izredno močnemu zidu prizidan novi zid. Ko so pred leti popravljali šance, je bil namen popravljanja — ali bi vsaj moral biti — da zakrpajo ter zdravljajo razpadajočo površino zidovja, da bi več ne razpadalo. Ker se je pa novi zid začel tako imenitno luščiti od starega, so napravili križ čez šance; ob zunanji strani so jih nameravali zasuti, na notranji pa so začeli graditi dve krožni cesti, druga nad drugo. Kolikor zidu bi štrelo nad spodnjo cesto, bi ga podrli. Tako bi šance povsem skrili, kolikor bi jih ostalo. Zdjaj so že znižali teren ob šancah za spodnjo cesto ter odkopali zidovje, ki ga pa ne nameravajo več podreti. Starinski zid je tako trden, ne le po debelini, ampak, ker je zidan z živoopneno malto, da bi bilo nedvomno več stroškov s podiranjem in še z nasipanjem ob šancah, kot če odlučijo od starega zidu ves novi in zakrpajo površino, kakršna je, namreč, da ostane hrapava ter navidez ogolodana, kar ji bo dalo še bolj starinski videz. In to bodo tudi storili.

Skrivnosti pa, ki tako zanimajo ljudi, so na notranji strani odkopanih šanc. Kar

so odkrili, ni mnogo, nekaj je pa vendar. Da bi prišli vsi res na svoj račun, bi bilo treba odkopati šance na notranji strani povsem. Odkopano zidovje je nedvomno trdnjavsko. Kmalu pod vrhom so v zidovju strelne, morda pa tudi opazovalne linice. Zid je na notranji strani povsem gladek in navpičen, kar dokazuje, da je bil pozneje zasut. To se pozna tudi po velikih polkrožnih obokih, ki nalikujejo arkadam. Ker ne kopljejo dovolj globoko, so odkopali le temena obokov. Na zunanji strani so oboki zazidani s približno tretjino celotne debeline debelo steno, ki je pobežena. Ob južni strani so odkopali tri oboke, na vzhodni dva; vsi so v enaki višini.

Največ zanimanja je zbudil navpičen rov, pravokotnega prereza, v kotu med malimi in velikimi šancai. Vendar al na njem nič posebnega. Sega približno 4 m v globino in vodi skozi obodni zid na prosti nekoliko nižje pod višino malih šanc. Ko so pred leti obizidavali šance, so že odkrili odprtino na zunanji strani in jo zazidali. Zdjaj so jo delavci odkopali, a v rovu ni ničesar, kar bi koga zanimalo.

Več zanimanja zasluži podoben navpičen rov na južnem ogalu malih šanc, ki ga je pa odkril grajski prebivalec že pred desetimi leti. Imel je na malih šancah gredo za zelenjavno. Zemlja nad rovom se je česče sezidala, zato je kopal globlje ter odkril navpični, s kamnom obzidan rov, ki pa ni vodnjak. Ko se je jeseni začelo luščiti prizidano novo zidovje ter se je v velikem obsegu porušilo — česar ljudje niso opazili, ker je ozadje malih šanc težko dostopno — se je pokazala v zidu tudi odprtina, ki je izhodo navpičnega rova. Te dni so začeli odkopavati ta rov, a so delo opustili, ker nimajo zanj denarja. Navpični rov preide v vodoravnega, ki se konča neznano kje. Vendar bi stroški ne bili tako visoki, da bi jih ne zmogli, saj gre le za preureditvena dela na Gradu, čeprav odkopljajo še starinske rove, ko že delajo pri šancah.

Da šance ne bodo podirali in ne zasipavali, je res najboljši izhod, saj se ni treba bati, da bi se podirilo orjaško starišstvo, njegove, novi zid pa tudi ne bo več nikogar ogrožal, ker ga bodo vsega podrli. Ob šancah so že postavili odre na južni strani. — Tudi zidariji pri šancah delajo v režiji mestne občine.

Iz Stične

— Nove hiše grade. Kakor vsako leto, bo tudi letošnja gradbena sezona zelo živahna v stiški občini posebno v okolici kolodvorja v Ivančni gorici. Občinska komisija je dosedaj pregledala 4 zemljišča, na katerih bodo gradili hiše sledeči posestniki: Kastelic Avgust na Studencu, Gerden Ignacij v Mleščevem, Kastelic Jože in Klavs Marija v Mleščevem (Ivančna gorica). V naštrih je še več poselopij, ki jih bodo v istem kraju gradili večina domačini.

— Cesto nad Muljavo in Poljem popravljajo in utrjujejo te dni Muljavci ter okoljani. Cesta, ki je dolga do 2 km, je bila v zelo slabem stanju. Sedaj jo bodo vse posuli z gramozom, na slabih mestih pa, zlasti tam, kjer vodi preko močvirij in mlek, jo bodo na novo tlakovali in dvignili. Dela, ki jih opravljajo složno in prostovoljno domačini pod vodstvom člana občinske uprave g. Erjavca, bodo ta teden dokončana. Z novo cesto pridobijo kraji med Muljavo in Poljem ter okoli njih mnogo, ker bo dolgi ovinek po banovinski cesti sedaj za polovico skrajšan in bo vožnja razlišen kmetijskih dobrin mnogo udobnejša, kar bo gotovo blagodejno vplivalo na gošpodarstvo omenjenih krajev.

Iz Ptuj

— Ubojni strel. Stara navada je med vaškimi fanti, da so si med seboj v jezi radi vasovanja, zlasti še, če pride v vas vasovast fant iz druge vasi. Zalosten dogodek se je odigral v noči od ponedeljka na torek. 25-letni Holo Janez iz Slavčine se je mudi pri svoji nevesti R. L. na obisku. Za to so zvedeli domači fantje, ki so kar obkolili hišo ter hoteli vasovalca pregnati. Holo se je skril v stranišče ter oddal skozi okno kar na slepo med gruč fantov iz samokresna strel, ki pa je bil usoden za 20-letnega hlapca Polanca Konrada, uslužbenega pri posestniku Kvaru v Hvaleticah, katerega je krogla zadela v prsa in se je pri prči mrtev zgrudil. Truplo pokojnega so prenesli v mrtvašnico k Sv. Andrežu v Sl. gorici, kjer se je vršila sodna obdukcija, Holo so pa orožniki iz Juršincev aretirali ter odvedli v ptujske sodne zapore.

— Tatvina žganja. Posestnik Topolovec Maks iz Podloza je bil pred dnevi zaposlen posvo v noč z žganjuko. Odnese je tudi v izbo domače dekle steklenico z 11 litri žganja, katere pa naslednje jutro ni našel več. Dekla je izpovedala, da je videla ponoči okoli hiše postopati neznanega moškega, ki je najbrž izkoristil ugodno priliko, ko so bili domači pri žganjekuhi, da je odnesel iz nezaklenjene sobe žganje. Orožniki poizvedujejo za storilec.

— Stanje ponesrečenec pri požaru v Sp. Pletarjih je zadovoljivo in leže v bolnici samo še štirje ranjenci. Zelo kritično je edino stanje 53-letne Napast Marije.

— Jurjev sejem, ki se je vršil zadnji ponedeljek, je bil glede na težak gospodarski položaj zelo dobro obiskan. Kupci je so bile razmeroma še zelo živahne. Seveda tudi ni manjkalo žeparjev, ki so olajšali kupce iz okolice za nad 1000 Din. Policijski se je posrečilo prijeti enega prijatelja čevljev, ki je bil pridržan v zaporju.

— Precepiljenje debelopodnega kostanja. Po nalogu banke uprave se bo vršil tudi v ptujekem srezu tečaj za precepiljenje debelopodnega kostanja »maron«, in sicer 29. t. m. ob 11. uri pri Sv. Barbari v Hal., istega dne ob 15. uri v Leskovcu, 3. maja ob 9. uri v Juršincih, 6. maja ob 8. uri v Podlehniku in ob 15. uri v Majšperku. Tečaj bo vodil sreski kmetijski referent g. Stanko Zorič in se bo priporočalo vsem interesantom, da se tečaja v polnem številu udeležijo, zlasti še ker so v ptujekem okraju dani vsi pogoji za dobro uspevanje kostanja.

— Na pogorišču v Markovcih. Te dni se je mudi na pogorišču v Markovcih sreski nadelnik g. dr. Zvonko Bratina, ki se je zanimal, koliko škode so utrpeli po požaru prizadeti posestniki. Ne samo, da

žive pogoreli v veliki bedi, ugotovljeno je tudi, da živi delavska kolonija v Markovcih tudi v slabih higijskih razmerah. Njih hišice so kakor da bi bile le za silo zgrajene in imajo po večini le eno sobo, v kateri mora prebivati 6 do 8 oseb. Ko mladina nekoliko odraste se pa preseli v hlev, kjer je polno gnoja. Hlevi sami se le redko prazarijo, ker so ponavadi brez oken, ali pa z zelo majhnimi okni, tako da ne pride nikdar dovolj zraka v hlev. V takih razmerah seveda kosi tudi tuberkuloza, zlasti še, ker ljudje nimajo posestne hrane. Pogorelec je ostalo po požaru le govo življenje in so brez vsakih sredstev, posebno še, ker povečini niso bili zavarovani, ali pa z zelo majhnimi zneski. Sreski načelnik jim je obljubil pomoč. Apelliramo pa tudi na ljudstvo, da prisloži siromakim pogorelcem na pomoč.

— Odbor za proslavo ptujskih dogodkov v Ptuj prosi vsa upraviteljstva osnovnih in ravateljstva meščanskih šol in gimnazij, da čim prej poravnajo zmesek za poslano brošuro, da bo mogote napraviti končni obračun.

Iz Črnomlja

— Sadjarstvo napreduje. Sadjarstvo se v našem srezu prav lepo razvija. Letos je bilo zasajenih več tisoč mladih dreves, h kateri akciji sta prispevala tudi banška uprava in naš domači sreski kmetijski odbor. Tudi v oskrbovanju starejših nasadov opazamo razveselje napredek. Sresko nabelsvo je letos ukrenilo vse potrebno, a tudi prededniki občin so mnogo storili, da bi negovali gospodarski sadovnjake bolj, kakor daleč. Ako se bo delo v tej smeri smoteno nadaljevalo, bodo v nekaj letih uspehi že vidni, a naši sadjarji bodo imeli od svojega dela že tudi koristi. Ob tej priliki moramo pohvaliti tudi same Črnomlince, ki prav pridno negujejo svoje sadne drevje. V nekaj letih bo mesto dobilo prijaznejše lice, ker na dosedajh pripravnih najdemo povod same nove nasade sadnega drevja po sadnem izboru. Nadaljujmo delo v tej smeri!

— Ribiška latinčina. Črnomljski ribiški so silno agilni. V zadnjem času so imeli prav obilen lov. Pravijo, da je treba poloviti vse stare ščuke (do enega metra velikosti) baje niso redke, če smemo verjeti ribiški latinčini in se bodo potem mlade ribice lahko nemoteno debelile. Ribe prolajajo po 10 Din kg, kar je poceni in okusna sprememba za »jadrno« govedino. Nad jezom je v zadnjem času neki prijatelj ribolova brez zapazil nad 2 m dolgega soma, a se ribičem še ni posrečilo moretno ujeti. Potrebno je, da z lovom pobite in jo ujamejo še v aprilu, ker bi pozneje znala napadati nedolžne kopske.

— Nogometiški so pričeli s treningom. Naši vrli nogometiški so se zbudili iz zimskega spanja in so že pričeli trenirati. Pravijo, da bodo letos nasprotnikom še posebno nevarni in se že sedaj vsele srečanja z mošči bližnjih mest.

Ponson du Terrail:

Lepa židovka

Roman.

V.

CHEVALIER DE THORIGNY.

Krčmar se je kmalu vrnil s peregom, papirjem in črnilom. Raoul je sedel k mizi in napisal tole pismo:

»Gospod bratranec!

Zame ste prevelika osebnost, da bi se preneznatni plemič, kakor sem jaz, upal k vam, ne da bi Vas prej obvestil o svojem posetu. Vaš oče je bil starejši brat mojega očeta in Vi ste torej poglavar vse naše rodbine.

Ah bi dovolili, da Vas posetim ob času, ki ga blagovoliše sami določiti? Z izrazi najodličnejšega spoštovanja Vaš bratranec Raoul de Blossac.

Mladi plemič je zapečatil pismo s prstanom, ki ga je imel na roki in na katerem je bil vgrviran rodbinski znak, potem je pa izročil pismo čaka-jočemu krčmarju, rekoč:

»Odpeljite to pismo nemudoma in pripravite mi zajutrek.

»Že? — je vprašal krčmar.

Raoul se je zasmejal.

»V našem kraju smo lačni takoj, ko se prebudimo.

»A žejni?

»Vedno!

Krčmar je odšel.

Čez dobrih deset minut je odšel Raoul v jedilnico in bil je zelo presenečen, ko je zagledal za mizo svoja znanca od prejšnjega večera. Tam sta bila oba plemiča, od katerih je eden vohunil za markizo in kakor prejšnji večer, sta se tudi zdaj pomenkovala v španskem jeziku.

Raoul se je navidez mirno lotil zajutreka, toda preslišal ni nobene besedice iz njunega pogovora.

»No, — je vprašal plemič, ki je stanoval izven krčme, — ali veš kaj novega?

»Da in ne.

»Kako to?

»Boš že videl. Prihajam naravnost iz gradu. Dovolj pa, da ti najprej povem, da sem stal skoraj vso noč pri oknu in zopet zama.

»Kaj ni nihče prišel v židovo hišo?

»Nihče ni vstopil in nihče ni prišel iz nje.

»Kaj poveš!

»Potem sem odšel naravnost v grad.

»Si videl grofa?

»Seveda sem ga. Dejal je, da je baš vstal. Jaz sem pa opazil na njegovih čevljih sledove suhega blata, kar je jasno pričalo, da ne govori resnice.

»To, kar mi pripoveduješ, ni nič novega, in jutri...

»Počakaj trenutek.

»Kaj to še ni vse?

»Tako boš videl, da niti polovica ni.

»Grofu se ne zdim prav nič sumljiv, temveč nasprotno, zaupa mi v polni meri.

»Tepec!

Izprehajala sva se po vrtu, ali bolj rečeno po močvirju, kajti grajski vrt je pravo močvirje. Pripovedoval mi je o tem in onem, jaz sem ga pa sano poslušal. Tako sva prišla do stolpčica na bregu Garonne. Pri tem stolpčju so vrata in stopnice, vodeče dol k reki.

»Dobro, to mi je znano.

»Spodaj pri stopnicah je vedno privezan čoln, ki se pa rabi navadno zelo redko. Ko sva sedla na zid, sva zagledala dva moža, ki sta s kladi in žebli v rokah pribijala na dnu čolna desko. Tisti hip je grof pozabil na mojo navzočnost in zaklical je:

»Kaj pa počenjate?

»Razpoklino mašiva, — je odgovoril prvi. Drugi je pa pripomnil:

»Sam vrag vedi, kaj počenja nekdo s tem čolnom zadnje čase.

»No dobro, — je odgovoril grof...

V naslednjem hipu je hitro odšel, jaz pa za njim. Toda že se je poslovil od mene, rekoč: Oprostite, toda službo moram nastopiti... Jaz sem krenil čez dvorišče, pa sem se takoj obrnil nazaj k močvirju, prispel sem do stolpčica in krenil po stopnicah k vodi.

»Hej, prijatelja, — sem vzkliknil.

»Jaz sem pa že mislil, da ta čoln ni

več za rabo.

»Zares, gospod, zadnje čase ni več za rabo, — je odgovoril prvi možakar.

»Zares? — sem se navidez začudil.

»Nekdo se vozi z njim vsako noč, — je nadaljeval možakar. Polzvedoval sem, kdo neki bi bil to, pa nisem mogel zvedeti.

Vedel sem, da mož ne govori resnice, in zato sem vzel v roko dva luidora. Presenečeno me je pogledal... Nihče vas tu ne vidi, — sem mu dejal. Ta dva luidora bosta vaša, če mi poveste, da se vozi vsako noč s tem čolnom na izprehod grof Filip de Blossac.

»In kaj je odgovoril?

»Nič, toda segel je po denarju in ga spravil v žep.

»No, — se je oglasil drugi plemič, — to vse še nič ne pomeni. Saj si že prej vedel, da odhaja grof vsako noč iz gradu.

»Seveda sem vedel.

»Toda s tem nisi prišel niti za ped naprej.

»Baš nasprotno!

»Kako to?

»Grof je vendar poveljnik v Chateau-Trompette, dočim sem jaz praporščak na ladji Nj. Vel. »Beloni«.

»Dalie.

»Na razpolago imam čoln in moja dolžnost je voziti se ponoči po pristanišču in paziti, da se ne tihotapi.

»Ah, že razumem, to je dobro.

»Nocoj sedem v svoj čoln in se postavim na prežo blizu stolpčica.

»In potem odvedlaš za grofom?

»Seveda!

»Tristo vragov! — je pomislil Raoul. Zadeva se zapleta. Če opozorim svojega bratranca, bo moral priznati, da sem odkril njegovo tajno. Če ga pa ne opozorim, se mu bo gotovo pripetilo kaj neprijetnega. Kaj naj počnem?

Med tem samogovorom so se odprla vrata jedilnice in vstopila sta dva moža.

Raoul ju je presenečeno pogledal. Bila sta dva izmed štirih Gaskoncev, ki jih je bil Raoul prejšnji dan srečal v Langonu in dve uri pozneje pred caillouskimi vrati.

»Hej! — je vzkliknil grof de Coarasse, — če me ne motijo oči, vidim tamle našega mladega prijatelja!

»Da, jaz sem, gospod, — je odgovoril Raoul.

Raoul je prijazno pozdravil in stisnil roko, ki mu jo je podal Gaskonec. »Dobro jutro, dragi prijatelj! — je vzkliknil tudi agenski plemič, ki se je bahal, da je guvernerjev sorodnik in ki je prispel v Bordeaux, da bi se bogato oženil.

Nista bila bogatejša opasana, kakor prejšnji dan, poleg tega je bila pa njuna obleka pošteno blatna.

»Kaj pa počenjate tu? — je vprašal grof de Coarasse.

»Zajtrkujem, kakor vidite!

»Storiva tudi midva tako. Hej, krčmarska neroda!

Agencanec je udaril s pestjo po mizi. Prihitel je krčmar.

»Prinesi nama zajutrek, mrcina grda!

Krčmar se je priklonil, rekoč:

»Oprostite, gospoda, toda danes to ne gre!

Grof de Coarasse je namršil obrvi:

»Zakaj pa ne, falot?

»Ker mi je kuhar zbolel!

»Oho!

Krčmar se je sklonil k plemičevemu ušesu in zašepetal:

»Saj sem vam dejal, ko ste bili zadnjič tu, da...

»Da je tvoj omakar bolan?

»Ne, pač pa, da vam ne dam več na dolg.

»Capin ti grdi! — se je zadr! Agencanec na krčmarja, — kaj ne veš, da se oženim z najbogatejšim in najlepšim dekletom Bordeauxa?

»Če je tako, — je odgovoril krčmar, — se pa priporočam vaši milosti za poročno gostijo.

»Naj bo, toda dotlej...

»Nič, — ga je prebil krčmar, — dolžni ste mi že pet pistol.

»Potem jih dobiš trideset.

»Ne!

»Gospod krčmar! — je vzkliknil Raoul, ki je dobro slišal, kaj so govorili. — Ne branite se postreči tema gospodoma, ki sta moja prijatelja.

»Če je tako, — je odgovoril krčmar, potem pa...

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Sleparju postajajo tla pod nogami tako vroča, da sklene pobegniti v inozemstvo

Prihajamo k zaključnemu poglavju pustolovskega življenja Staviskega. Njegov zadnji načrt prekrbeti si pol milijarde frankov na temelju madžarskih optantskih bonov, je prekršil odpor francoske vlade. Obenem je davčni upravitelj v Bayonne ugotovil, da je zastavljalnica tega mesta sleparila. Na njegovo ovadbo je bil aretirán njen ravnatelj Tissier, ki je v preiskovalnem zaporu svoje grehe priznal. Preiskovalni sodnik d'Uhalt je začel s tem razpletati celo mrežo bayonenske sleparije in Stavisky je sklenil pobegniti prej, predno bi aretirán.

Cim si je Stavisky opomogel od prvega živčnega šoka, ki mu je bil podlegel, videč svoj konec in dobro vedoč, da ga čaka v najboljšem primeru prisilno delo v oni Guyani, ki jo je hotel nekoč z Galmotom zasesti in kjer je padel Galmot kot žrtev morske roke, čim je premagal te porazne dojme, je začel hitro pripravljati pobeg. V tem hipu ni mislil nanj prvič, saj je že dolgo vedel, da hodi po robu prepada in razmišljal je o najrazličnejših možnostih. Tako mu je pred mesecem njegov vsakdanji trener in varuh boksa Niemmen omenil, da mora na policijo obnoviti potni list. Stavisky se mu je takoj ponudil, da mu preskrbi to sam. Niemmen, ki je Poljak in ki se piše v resnici Niemczynski, mu je dal svoj potni list in potem se ni več brigal zanj. Zdalj, 23. decembra, je pa dvignil Stavisky na policiji

dva obnovljena potna lista.

Eden je bil njegov, drugi pa Niemczynskega, samo da je bila na tem nalep-jena Alexandrova fotografija.

Poleg tega si je bilo treba preskrbeti nekaj denarja. Ta stran je še vedno najmanj pojasnjena. Oblasti so dolgo mislile, da je dal Stavisky šele tisti hip prodati one dragulje, ki so tvorili nekoč glavno zastavo v Bayonne. Po dolgi preiskavi je bilo pa dognano, da jih je Romagnino zastavil v Londonu že v septembru. Zdi se torej, da je prodal Stavisky v soboto pred božičem v Parizu samo ostanek draguljev, ki ga niso več našli.

Romagnino je stopil pred Staviskega z važnim vprašanjem: kaj je z njegovimi porabljenimi čekovnimi knjižicami? V talonih izstavljenih čekov je vendar zabeleženo, komu so bili čeki namenjeni, in to ima svojo vrednost. Stavisky je izjavil, da je talone večinoma sežgal, kar jih je pa še imel, jih je izročil Romagninu, ki jih je zopet spravil pri svojem zaupniku in zaščitniku Hainneuxu. Stavisky je pa našel pojem še nekaj talonov in dokumentov, ki jih je izročil odvorniku Guiboud-Ribaudu. Ta jih je tudi pridržal. Nekaj je naložil pri svojem prijatelju Leonu Migonou, ki je pod imenom de Chantancourt sodeloval pri listih in se je sedaj posvečal kinematografiji; ena izmed njegovih ljubic je na policiji izpovedala.

da hrani nekaj dokumentov Staviskega in sodnik jih je res našel pri nji. Drugi del je pa naložil Guiboud-Ribaud drugače. Sodišče je osumilo nekaj njegovih prijateljev advokatov, da so mu pri tem pomagali. Eden izmed zaščitanih, Raymond Hubert, je skočil po zaslišanju 8. marca v Seino in ga zaradi silne živčne razdraženosti še niso mogli pošteno zaslišati. En dokument, Cazenavetova fotografija, je bil najden pri advokatu Pinganau. kakor smo že omenili.

Tretji kraj, kjer je bil skrit del »zapuščine« Staviskega, je bila pisarna odvornika Georga Gauliera. To je bil najstarejši zagovornik Staviskega in policijski komisar Pachot je često o njem izjavil, da to ni advokat.

temveč skrivac zločincev.

Ta Gaulier je začel svojo karijero v Parizu s tem, da se je leta 1920 oženil z mnogo starejšo in težko bolno, toda bogato gospo, ki je kmalu umrla in mu zapustila vse premoženje. Gaulier je zagovarjal Staviskega po aretaciji leta 1926 in znal mu je preskrbeti nove za-

govornike zvonečega imena, kakor senatorja Hesse, ki so lahko pred oblastmi uveljavili najrazličnejše vplive. Gaulier je tudi zbiral in zbral mnogo denarja kot kavcijo za takratna aretiranca.

200.000 za Hayotta in 50.000 za Staviskega.

Gaulier je poznal tudi Galmota in znana mu je bila večina mahinacij Staviskega. Ko je bil pa Stavisky zopet znan, mu je posojal Gaulier ključ od svoje odvorniške pisarne, da se je lahko slepar v najhujši stiski na varnem skrival. Policija je prepričana, da ima Gaulier prste v tatvini največjega fascikla aktov o Staviskem, kjer je bilo ukra-denih 1208 raznih sodnih spisov. Ko so letos v marcu preiskali Gaulierovo pisarno, je potegnil ta zagovornik iz predalčka pismo in ga izročil sodniku, rekoč: »Če hočete vedeti kaj o Staviskem, bi vas utegnilo tole zanimati. To je pismo, ki se je zdelo Staviskemu posebno važno in zato ga je spravil pri meni.«

Pismo je bilo res senzacionalno. Na dopisnem papirju hotela Claridge je pisal nekdo Staviskemu: »Dragi gospod in veliki prijatelj,« da bi Stavisky intervjuiral potom nekega znanca pri ministrskem predsedniku Dalimieru v njegovo korist.

In ta prosilec pri zločincu Staviskem je bil — Henry Hurlaux.

namestnik generalnega prokuratorja

pri apelacijskem sodišču v Parizu. Preiskava je dognala, da je pismo originalno. Hurlauxova žena in Arletta Simonova sta bili sošolki in rodbini sta bili v stalnih stikih. Hurlaux, ki je lahko na mnogih krajih uradno pomagal Staviskemu, je imel pri svojih 45 letih zelo naglo karijero po zaslugi intervencij. Pismo, ki ga je neprevidno napisal Staviskemu, ko ga ni mogel dočakati v hotelu, — je bilo pisano v juniju 1933. V novembru je bil Hurlaux dodeljen pravosodnemu ministru Dalimieru, v decembru pa že imenovan za pomočnika generalnega prokuratorja. Cim so pa našli pismo, je bil z dekretom prezidenta republike takoj odstavljen. Gaulierovemu zatrdanju, da je to pismo vse, kar ima, sodnik ni verjel. In nove hišne preiskave so pokazale, da je skrival Gaulier še 250 čekovnih talonov v podstrešni sobici svoje služkinje.

Kako si ljudje pomagajo

Dva značilna primera. Prvi: Roger Engrand in Albert Vilette sta objavila v listih oglas, da izplačata v gotovini 25.000 frankov zakoncem, ki bi sprejela dveletnega dečka. Ponudb je prišlo toliko, da sta morala moža najeti dve »ajnci« sicer bi ne mogla odgovoriti na vse. V vsakem odgovoru sta zahtevala 100 frankov, češ da jih potrebujeja za informacije o rodbini, ki je pripravljena dečka sprejeti. Zadeva je prišla na dan s tem, da je postala pošta pozorna na tako živahno korespondenco in opozorila je na njo policijo. Podjetna možakarja sta prišla pred sodišče in obsojena sta bila vsak na šest mesecev pogojno, ker sta si bila res preskrbela dveletnega otroka, ki sta ga baje hotela dati v vzgojo. Sodišče jima ni moglo dokazati, da tega namena nista imela.

Drugi primer: Jocely Pearl Victorie Alexandra Mulcahy, po poklicu strežnica, je vzbujala v Londonu pozornost s tem, da je nosila na prsih pet visokih odlikovanj. Dvoje odlikovanj je dobila baje za to, ker je stregla ranjenem v ognju šrapnelov, dvoje zato, ker se je dala prostovoljno dodeliti oddelku nalezljivih bolezni, dvoje pa za druge zasluge. Tri odlikovanja ji je pripel na prsa sam angleški kralj. Zatrjevala je, da je bila dvakrat ranjena in da ima stike z najvišjim plemstvom. Udeleževala se je vseh vojakiških parad, pri katerih se stala seveda spredaj. Na marsikoga se je obrnila z diskretno prošnjo za posojilo in vsak ji je rade volje ustregel, pa še opravičil se je. Kako bi tudi ne posojali denarja tako požrtvovalni in zaslužni ženi! Končno je pa prišlo na dan, da gre za premeteno slepariko. Dobila je šest mesecev, toda sodnik se ji ni opravičil.

Wallischeva vdova pred poroto

V Leobnu je stala te dni pred poroto vdova po usmrčenem revolucionarju Kolomanu Wallischu Pavlina Wallischeva, obtožena veleizdaje, ker je z Marijo Fernerjevo v burnih februar-skih dneh upornikom kuhala. Po porazu socialdemokratov sta se zatekli obe v gore. Pavlina Wallischeva ima bolno nogo in muči jo huda živčna bolezen. Pred poroto je prišla z bergljami in spremljala jo je jetniška strežnica. Predsednik ji je dovolil sedeti. Na vprašanje, če se čuti krivo, je odgovorila: »Ne.« Potem je pa pripovedovala, da je prišel njen mož 12. februarja raz-

burjen domov in ji povedal, da je izbruhnila splošna stavka. Kot gornještajerski poslanec je dejal, da mora v Bruck a. M. Prosila ga je, naj jo vzame s seboj, ker se je bala zanj, saj je imel mnogo političnih sovražnikov. Živela sta 19 let v zelo srečnem zakonu. Solze so ji zalile oči, ko je zatrjevala, da bi moža samega ne bila pustila nikamor. Ker so uporniki grozili, da začno pleniti trgovine, jo je poslal mož v konzum po živila. Mož je izrecno prepovedal dajati ljudem alkoholne pijače; dobili so čaj z limono.

Njen mož je bil proti nasilnemu puču in ženi je večkrat dejal, da bi bil tak upor organiziran samomor. Teden dni pred burnimi dogodki je pa srečala v Gradcu neznanega brezposelnega, ki je dejal njenemu možu: »To je nečuvstvo, kako dolgo odlašate. Kdaj boste končno začeli? Saj je že skrajni čas.« Njen mož je pa odgovoril, da se lahko reče, da je treba začeti, toda nihče ne ve, kaj bo po tem. Tudi pri tej priliki je ponovil, da bi pomenil upor organiziran samomor.

Obtožbeni sta bili obsojeni vsaka na eno leto težke ječe. Na predlog zagovornikov je bil Fernerjev odgođen nastop kazni na tri mesece, Wallischevi pa do okrevanja.

Radio kotichek

Ljubljana, 27. aprila.

Jutri ob 22. bo pela v uri francoske glasbe v našem radu ga. Marija Röthel-Nostis.

Maria Röthel-Nostis je rodona Dunajčanka; svoje pevsko studije je končala pod skrbnim vodstvom ge. prof. Irene Schlemmer-Ambros, odlične pedagoginje, ki je bila tudi učiteljica prominentnih umetnic Marije Ivogin, Marije Gerhard in naše Zlate Gjunjenac-Gavellove. Na akademiji je bil njen najhujši profesor Mandischewsky, ki jo je pripravil tudi za prvi koncert, ki ji je prinesel nedeljeno priznanje. Po poroki z dr. Röthelom v Kočevju — svoje pevsko pot ni zapustila; nastopala je vsako leto na Dunaju in Avstriji, kjer je priredila nad 160 koncertov, v Jugoslaviji je priredila 15 koncertov in nastopila parkrat v Ljubljani, Celju in Kočevju. V ljubljanskem radu nastopi danes prvič — in veseli bomo, če bo naš glasbeni referent lahko zapisal o njenem nastopu tako, kakor je poročal dunajski glasbeni referent časopisa »Der Tag«: »Ga. Röthel-Nostis je pevka najodličnejših kvalitiet. Vsak njen nastop — je užitek zase.«

Iz Maribora

Požigalec v rokah pravice. Včeraj smo poročali, da je požar uničil pri Sv. Marjeti gospodarsko poslopje in grozil stanovanjski hiši. Tudi smo domnevali, da je ogenj zanetil zločinska roka in ta domneva se je izkazala za resnično. V četrtek ob 3. uri zjutraj je stražnik ustavil na Glavnem trgu Petka Ivana, ki se mu je zdel sumljiv. Na policiji je aretirán izpovedal, da je doma iz Voske, kjer je v noči na sredo zanetil pri posestniku Liningerju požar. Ni imel sicer namena zažgati. Vedel je, da ima posestnik mnogo kosič, ki so bile v gospodarskem posloplju. Usodne noči se je vtihtopil v poslopje in ukradel 15 kosič. Da bi pa zabrisal sled, je prižgal vžgalico in jo vrzel v seno. Vse to je izpovedal Petek stražniku, ki je v njem spoznal že dolgo zasledovanega nasilneža. Ta je 22. t. m. napadel neko posestniško hčerko in ji hotel storiti silo. Pri borbi z nasilnežem je deklica zadobila več lažjih poškodb. Petek se bo moral za vse te grehe pokoriti v zaporih okroglega sodišča.

Vrat si je hotel prerezati. V četrtek dopoldne si je hotel šilneti pomožni delavec (Jamnik) Ivan iz Pobrežja v dusevni depresiji končati življenje. Nesrečni mož je v samomirnem namenu segel po nožu in si z njim prerezal kožo na vratu. Ker je nesrečnik močno krvavel, so ga reševalci prepeljali v tukašnjo splošno bolnico.

Hlapec neznanokam pobegnil. Mutec, čigar imena niso mogli ugotoviti, je že 10 let služil pri oskrbniku Pravtihu v Dobrin-cih blizu Apač za hlapca. Bil je vester in so ga imeli vsi radi. Njegovega imena ni nihče vedel, ker mutec ni imel nobenih listin. Pred dnevi pa je marljivi hlapec neznanokam odšel in je bilo vsako poizvedovanje brezuspešno. Najbrž se je nesrečniku pripetila nesreča ali pa je šel prostovoljno v smrt.

Velika poneverba. V Ptuj so v sredo aretirali Alfreda S., ki ga policija v Gradcu zasleduje zaradi poneverbe 35.000 šilingov. Ker pa je S. naš državljan, ne bo izročen oblastem v Gradcu, marveč ga bo oddalo mariborsko sodišče.

Kako spoznamo človeka.

Najbolji spoznamo človeka po prijateljih, s katerimi občuje, po knjigah, ki jih čita, ali po cigaretah, ki jih kad.

Se bolje ga pa spoznamo po cigaretah, ki jih daje drugim.

ZEMALJSKOM SAVEZU ZADRUGA ZA POLJOPRIVR. KREDIT U BEOGRADU

potreban je

prvoklasan revizor

Uslovi: jugoslovensko državljanstvo, najmanje srednje-školska ili njoj ravna stručna školska sprema, deseto-godišnja praksa u zadrugarstvu. Plata po budgetu do 3.000 Din mesečno prema kvalifikacijama. — Ponude se primaju do 30. aprila u kancelariji Saveza — Beograd, Garašaninova ulica 4. 3932

Oglasi v „Slovenskem Narodu“ imajo velik uspeh!

Vrhuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.